

ÅRET 2019

NOKUT

Kjære leser

I 2019 vedtok NOKUT ny strategi for de kommende fem årene. I prosessen involverte vi utdanningsinstitusjonene, studentene, arbeidslivet, interesseorganisasjoner og søsterorganer som Diku og Unit. Vi synes resultatet har blitt en strategi med en tydelig retning for utviklingen av NOKUT fram mot 2025.

Den nye strategien bygger videre på utviklingen i forrige strategiperiode. NOKUT skal i tillegg til å akkreditere og føre tilsyn fortsette å være ambassadør og pådriver for god utdanningskvalitet og informere samfunnet om hvordan det står til med kvaliteten. I 2019 hadde vi en rekke arrangementer hvor kvalitetsutfordringer og gode praksiser ble satt på dagsordenen. Og NOKUT-podden har etablert seg som en viktig kanal for ideer og inspirasjon til gode undervisningsformer.

I 2019 fortsatte vi å trappe opp innsatsen rundt erfaringsdeling og veiledning som virkemidler for kvalitetsutvikling. Vi ser på dette som effektive måter å bidra til bedre og mer effektivt kvalitetsarbeid ved alle utdanningsinstitusjoner. Noen universiteter og høyskoler var i løpet av året også gjennom det nye tilsynet med kvalitetsarbeid. Flere sto med glans, mens andre har måttet arbeide litt ekstra for å få kvalitetsarbeidet sitt godkjent. For første gang prøvde vi også ut tilsyn med kvalitetsarbeidet ved noen fagskoler.

Hva som er god utdanningskvalitet og hvordan måle det er, ikke overraskende, et hett tema for oss i NOKUT. På

slutten av fjoråret fikk vi Kantar til å gjennomføre en representativ undersøkelse i befolkningen. Denne viser at over 80 prosent har et positivt inntrykk av kvaliteten på norsk høyere utdanning. En nesten like stor andel mener at norske universiteter og høyskoler tilbyr utdanning som er relevant for arbeidslivet. Vi synes det er veldig positivt at befolkningen har så høy tillit til utdanningskvaliteten norske institusjoner leverer.

Etterspørselen etter NOKUTs tjenester innenfor utenlandsk utdanning har økt betydelig. Vi har nå et vidt spekter av godkjenningsordninger – fra fag- og yrkeskvalifikasjoner på videregående nivå og utdanninger fra fagskoler og helt opp til ph.d.-utdanninger ved høyskoler og universiteter. Vi har de siste årene gjennomført et stort løft for å digitalisere og effektivisere søknads- og saksbehandlingsprosessene våre. Resultatet er kortere saksbehandlingstider og enklere prosesser for godkjenning. Det ligger nå også godt til rette for at vi kan automatisere noen av prosessene våre.

For andre gang har vi mottatt en internasjonal pris for arbeidet vårt med godkjenning av flyktingers medbrakte kompetanse. Vi er stolte av at arbeidet vårt blir anerkjent på en slik måte. NOKUT har de siste årene vært internasjonalt ledende innen vurdering av flyktingers kvalifikasjoner. På UNESCOs generalkonferanse i Paris ble de første elleve globale kvalifikasjonspassene utstedt. Metoden er utviklet av NOKUT og er også brukt for det

europiske kvalifikasjonspasset i regi av Europarådet.

På de neste sidene kan du lese mer om arbeidet vårt i 2019 og hva vi gjør for at samfunnet skal kunne ha tillit til kvaliteten i norsk utdanning og til godkjent utenlandsk utdanning. Følg gjerne lenkene videre til mer informasjon på nettsidene våre.

God lesing.

Terje Mørland
administrerende direktør

Innhold

GLIMT FRA ÅRET 2019	4
NOKUT	7
Ny strategi for 2020–2025	8
En synlig utdanningsambassadør	9
Digitaliseringsløft gir resultater	10
NORSK UTDANNING	11
Vellykket pilot på ny akkrediteringsmodell	15
Samler kunnskap om kvalitet i de høyere yrkesfaglige utdanningene	16
Fagskolestudentene studerer mye og klager lite	17
Flere fagskoler får akkrediteringer for fagområde	18
Styrket erfaringsdeling og veiledning	20
Dei viktige forvaltningsoppgåvene våre	22
Myteknusande fagmiljørapport	24
NOKUT-podden sprer ideer og inspirasjon	26
NOKUT løfter kunnskapsnivået om praksis i høgare utdanning	28
UTANLANDSK UTDANNING	29
Mange måter å få godkjent kvalifikasjoner på	33
– Arbeider for å korte ned saksbehandlingstiden	35
Ny godkjenningsordning for utenlandsk utdanning på fagskolenivå	36
Globalt kvalifikasjonspass for flyktninger under etablering	38
Pris til NOKUTs arbeid med godkjenningsordning for flyktninger	40
No blir bachelor- og doktorgradar frå Polen og Litauen godkjende automatisk	41
DETTE ER NOKUT	43

ÅRET 2019

Glimt

Januar

- Berit Kjeldstad fikk NOKUTs ærespris på Utdanningsfesten for den iherdige innsatsen hennes for å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningen de siste 15 årene.
- Vi startet opp en ny godkjenningsordning for utenlandsk utdanning på fagskolenivå.
- SFU-artikkelsamlingen om fremragende utdanning ble gitt ut.

Mars

- Vi arrangerte seminar om det sør-koreanske utdanningssystemet og kvalifikasjoner for høyere utdanning. Sør-koreanske eksperter var invitert.

Februar

- Resultater fra det sjette Studiebarometeret ble presentert på NOKUT-frokost.
- Vi startet opp en webinar-serie om prosjektet Refugees and Recognition, forkortet REACT-prosjektet. NOKUT koordinerer prosjektet.

April

- Fagskoleundersøkelsen ble sendt ut til over 15 000 fagskolestudenter, fordelt på 74 fagskoler. Dette var andre runden av Studiebarometeret for fagskolestudenter.

Mai

- NOKUT og den internasjonale ekspertgruppen for grunnskolelæreutdanningene samlet lærer-utdanningene og praksisskolene deres til nasjonalt seminar.
- NOKUT fikk to nye avdelinger: Avdeling for regelverk og tilsyn og avdeling for evaluering og analyse.
- Høgskoler og universiteter som utdanner sykepleiere, ble invitert til seminar om resultatene fra Studiebarometeret.
- Fagmiljørapporten ble presentert på NOKUT-frokost.

Juni

- Forslaget til ny fagskoletilsyns-forskrift ble sendt ut på høring.
- Utkast til ny strategi for NOKUT ble lagt ut på nettsidene slik at alle kunne gi innspill til den strategiske utviklingen i de neste fem årene.

Juli

- NOKUT-prosjektet Toolkit for Recognition of Refugees' Qualifications fikk den internasjonale prisen Sepmeyer Award for Excellence in Credential Evaluation Research.

August

- NOKUT gjennomførte en pilot for tilsyn med fem fagskolars systematiske kvalitetsarbeid.
- Siste nasjonale deleksamen i årsregnskap ble gjennomført.
- Vi ba om innspill til hvilke utdanninger og kvalitetsutfordringer NOKUT bør prioritere.

September

- Prosjektet Operasjon praksis presenterte oppsummeringsrapporten på NOKUT-frokost.
- Resultater fra den andre runden av Studiebarometeret for fagskoler ble presentert på NOKUT-frokost.
- NOKUT presenterte kvalifikasjonspasset for FNs Generalforsamling.

ÅRET 2019

Glimt

Oktober

- Hva kjennetegner god praksis og hvordan får vi det til, spurte vi på frokostmøtet på Høgskulen på Vestlandet.
- NOKUT, studenter og ansatte ved fagskoler delte erfaringer om systematisk kvalitetsarbeid på seminarer i Bergen og Oslo.
- Første ordinære tilsyn med universiteters og høyskolekvalitetsarbeid etter ny metode ble avsluttet.
- NOKUTs nye strategi for perioden 2020–2025 ble vedtatt av styret.

November

- De første globale kvalifikasjonspassene ble utstedt i regi av UNESCO. Metoden bak kvalifikasjonspassene ble utviklet av NOKUT.
- NOKUTs ordning for automatisk godkjenning av grader ble utvidet til å gjelde bachelor- og doktorgrads-utdanninger fra Polen og Litauen.

Desember

- En kartlegging av Lektorutdanning for trinn 8–13 ble presentert på NOKUT-frokost.

NOKUT

NOKUT skal vere eit kompetent og effektivt forvaltningsorgan med god arbeidsdeling og samordning med andre forvaltningsorgan.

Ny strategi for 2020–2025

Etter en bred involveringsprosess har NOKUT vedtatt strategien for utviklingen av NOKUT fram mot 2025. Ambisjonene vi satte oss i forrige strategiplan videreføres. Samtidig løfter vi fram nye og viktige prioriteringer for årene som kommer.

De siste årene har NOKUT fått mange nye oppgaver. Innenfor utenlandsk utdanning har vi utvidet tjenestetilbudet med flere nye godkjenningsordninger og informasjonstjenester. Samtidig har vi styrket arbeidet med norsk utdanning. Det har vi gjort både gjennom å videreutvikle myndighetsrollen, styrke arbeidet med evaluering og analyse og bruke kunnskapen mer aktivt til å være en ambassadør og pådriver for kvalitet i utdanning og kompetanse. Dette arbeidet vil fortsette.

– Vi skal i enda større grad bruke resultatene av arbeidet vårt til å være en kunnskapsbasert pådriver for å bidra til økt oppmerksomhet om kvalitetstilstanden i sektoren og hva som skal til for å skape god utdanningskvalitet, sier administrerende direktør Terje Mørland.

Underveis i prosessen ba NOKUT om innspill til retningen for arbeidet sitt. I juni la vi ut strategien på nokut.no og oppfordret alle til å komme med innspill. Gjennom høsten inviterte vi sentrale aktører til møter om strategien.

– Tilbakemeldingen var at de satte pris på dialog med NOKUT om retningen på strategien. Innspillene og dialogmøtene var svært nyttige for oss i arbeidet med strategien, sier han.

I 2018 ble kunnskapsforvaltningen omorganisert. NOKUTs mandat og faglige uavhengighet gitt i universitets- og høyskoleloven, ble videreført. I tillegg ble det lagt til rette for at NOKUT også kan ha ordinære forvaltningsoppgaver. Dessuten fikk vi to nye søsterorganer med Diku og Unit. Dette krever både godt samarbeid og tydelig ansvars- og rollefordeling.

– Derfor har vi i den nye strategien lagt vekt på å tydeliggjøre NOKUTs tre roller: myndighetsrollen, kunnskapsrollen og pådriverrollen. I tillegg har vi nedfelt utviklingsmål som rettesnor for hvordan vi skal utvikle arbeidet vårt framover. Strategien skal hjelpe oss til å prioritere mellom de ulike oppgavene våre og bidra til at målene som er satt for kunnskapssektoren, blir nådd, avslutter Mørland.

NOKUTs roller

NOKUTs samfunnsoppdrag kan beskrives gjennom tre roller: myndighetsrollen, kunnskapsrollen og pådriverrollen. Vi har hatt disse rollene lenge, men det er først gjennom denne strategiprosessen vi har satt ord på dem på denne måten.

Myndighetsrollen – NOKUT forvalter regelverk og utøver myndighet gjennom å akkreditere og føre tilsyn med norsk utdanning og godkjenne utenlandsk utdanning. Myndighetsrollen er NOKUTs kjernerolle og er fundamentet for utøvelsen av de andre rollene.

Kunnskapsrollen – NOKUT frambringer, sammenstiller, analyserer og formidler kunnskap om kvalitetstilstanden i norsk utdanning. Tilsvarende rolle har vi for feltet godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse.

Pådriverrollen – NOKUT er ambassadør og pådriver for kvalitet i utdanning. I tillegg arbeider vi for at utenlandsk utdanning og kompetanse effektivt kan tas i bruk i Norge. Pådriverrollen handler om å bruke kunnskapen vi frambringer til å sette kvalitetsutfordringer og andre viktige tema på dagsorden og gi fagpolitiske råd.

Utviklingsmål

Strategiens utviklingsmål er rettesnor for hvordan vi skal utvikle arbeidet vårt i årene som kommer.

Norsk utdanning:

- enklere og mer konsistent regelverk for sektoren
- bedre og mer effektivt kvalitetsarbeid ved alle universiteter, høyskoler og fagskoler
- mer systematisk og lett tilgjengelig kunnskap om kvalitetstilstanden på fagområde- og studieprogramnivå

Utenlandsk utdanning:

- raskere og mer effektive prosesser for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse
- mer systematisk og lett tilgjengelig informasjon om hva utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge
- bedre kunnskap om resultatene og effektene av godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning

NOKUT som organisasjon:

- tydeligere prioriteringer basert på vurderinger av nytte, kvalitet og effektivitet
- bedre og mer effektive tjenester og arbeidsprosesser gjennom digitalisering
- mer systematisk kompetanseutvikling, kunnskapsdeling og kontinuerlig forbedring av arbeidsmetoder og prosesser

En synlig utdanningsambassadør

Vi har gjennom flere år jobbet strategisk med å være en tydeligere og synligere ambassadør for utdanningskvalitet. I 2019 har vi gjennom arbeidet med sosiale medier, NOKUT-podden, NOKUT-bloggen og NOKUT-frokoster ytterligere forsterket synligheten, spredd kunnskap og skapt debatt om arbeidet vårt.

– I en representativ undersøkelse gjennomført av Kantar i november 2019, oppga 25 prosent at de kjente til NOKUT, og nesten ingen hadde et

dårlig inntrykk av oss. For et myndighetsorgan som NOKUT, synes jeg det er veldig bra. Synlighet og medieoppslag er ikke et mål i seg selv, men viktige virkemidler for at NOKUT skal nå målene sine og bidra til at samfunnet skal kunne ha tillit til NOKUT og alt det viktige arbeidet som skjer ved fagskolene, høyskolene og universitetene, sier kommunikasjonsdirektør Gard Sandaker-Nielsen.

Høsten 2019 fikk vi produsert en ny profilfilm, som på en enkel måte

oppsummerer alle sider av hva NOKUT jobber med. I tillegg har det blitt produsert en animasjonsvideo om Studiebarometeret og en om Kvalifikasjonspasset for flyktninger. Du kan se filmene her.

Blant nyvinningene i sosiale medier er videoserien «NOKUT-rapport på 45 sekunder», der hovedfunn fra rapporter presenteres på en enkel måte.

I 2019 gjennomførte vi åtte godt besøkte frokostmøter, flere fagseminarer og

NOKUT-konferansen om høyere utdanning og Utdanningsfest. Der delte vi ut NOKUTs ærespris til Berit Kjeldstad for den iherdige innsatsen hennes for å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningen de siste 15 årene.

– Vi erfarer at temaene og kunnskapen vi har satt på dagsordenen skaper debatt, og at andre myndigheter, institusjonene i tillegg til arbeidsliv og organisasjoner bruker kunnskapen i eget arbeid, avslutter Sandaker-Nielsen.

*Kommunikasjonsdirektør
Gard Sandaker-Nielsen
og administrasjonsdirektør
Kathrine Dahlslett Graff.*

Digitaliseringsløft gir resultater

NOKUT arbeider kontinuerlig med å forbedre tjenestene vi tilbyr. I 2019 har vi gjennomført et stort løft for å digitalisere og effektivisere søknads- og saksbehandlingsprosessene.

– Vi har i de senere årene investert mye i digitalisering som virkemiddel for å effektivisere arbeidsprosessene og forbedre kommunikasjonen med brukere. Det er blant annet lagt til rette for å automatisere deler av saksbehandlingen og dele data med andre aktører, sier administrasjonsdirektør Kathrine Dahlslett Graff.

Digitalisering og andre tiltak har allerede gitt resultater, blant annet for godkjenning av utenlandsk høyere utdanning. Siden 2018 er saksbehandlingstiden fra søknadene er komplette

til vedtaket er fattet halvert fra 22 til 11 dager. Også innenfor akkreditering av norsk utdanning er det gjennomført tiltak som skal få ned saksbehandlingstidene og effektivisere ressursbruken.

– Med samme ressursbruk kan vi nå behandle flere søknader enn før. Samtidig har saksbehandlingstiden gått ned. Dermed kan de ansattes kompetanse og kapasitet brukes til andre oppgaver enn søknadsbehandling, i tråd med prioriteringene i den nye strategiplanen, forklarer hun.

Dahlslett Graff er klar på viktigheten av å ha et godt og stimulerende arbeidsmiljø og en organisasjonskultur som bygger på NOKUTs verdier etterrettelig, imøtekommende og nytenkende. I 2019 styrket vi arbeidet med virksom-

hetsstyring, blant annet gjennom mer profesjonell prosjektstyring. I tillegg utløste overføringen av nye forvaltningsoppgaver fra Kunnskapsdepartementet og ansvaret for forskriftsforvaltningen en omorganisering av den delen av NOKUT som samarbeider med norsk utdanning.

– Samlet sett har endringene ført til en bedre oppgavefordeling, med all aktivitet knyttet til regelverk og tilsyn i én avdeling og evalueringer, undersøkelser og analyser i en annen. Overføringen av de nye oppgavene har bidratt til å styrke NOKUTs kompetanse innen regelverksforvaltning. Denne kompetansen skal vi bruke i arbeidet vårt for å tilrettelegge for et enklere og mer konsistent regelverk for sektoren, avslutter Dahlslett Graff.

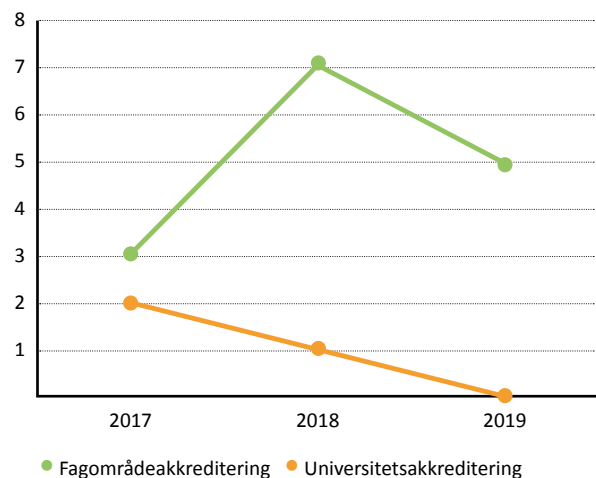
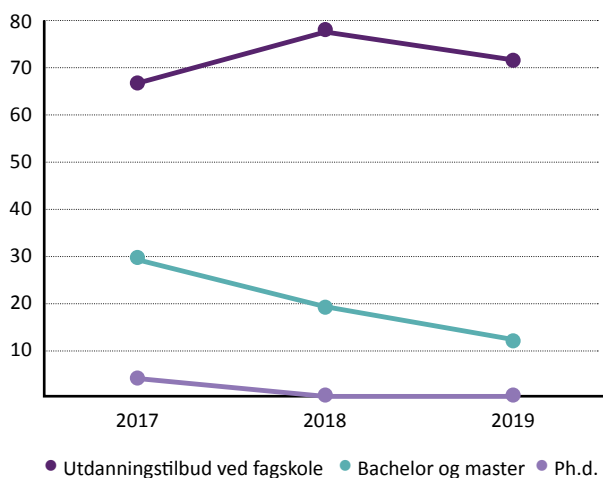

NORSK UTDANNING

NOKUT skal bidra til

- at alle utdanningar ved norske universitet, høgskular og fagskular tilfredsstillar nasjonale kvalitetskrav, og at flest mogeleg held høgt internasjonalt nivå
- at universitet, høgskular, fagskular og studentsamskipnader forstår og etterlever regelverket
- at sektor og samfunn er godt informerte om kvaliteten ved universitet, høgskular og fagskular

ANTALL SØKNADER OM AKKREDITERING

Norske universiteter og høyskoler har vide fullmakter. De har fått tillit fra samfunnet ved at de har et lovfestet ansvar for egen utdanningskvalitet. For at samfunnet også skal ha grunn til å ha denne tilliten, har NOKUT et tydelig mandat til å utøve forskjellige former for tilsyn med utdanningskvaliteten. Gjennom veiledning, akkreditering, tilsyn og erfaringsdeling skal vi bidra til høy bevissthet rundt kravene i regelverket og et godt og effektivt kvalitetsarbeid ved institusjonene.

AKKREDITERING

NOKUT tar imot søknader om akkreditering av studietilbud fra høyskoler og fagskoler som ikke har egne faglige fullmakter til selv å akkreditere det aktuelle studietilbudet. Fagskolene kan også søke om fagområdeakkreditering. Gjennom institusjonsakkreditering kan høyskoler søke om å bli akkreditert høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet. Ved en positiv akkreditering fra NOKUT, kan institusjonen søke om endring i institusjonskategori. En slik endring blir avgjort av Kongen i statsråd.

Vi er ansvarlige for

- akkreditering av studieprogram
- akkreditering av fagområder
- institusjonsakkrediteringer

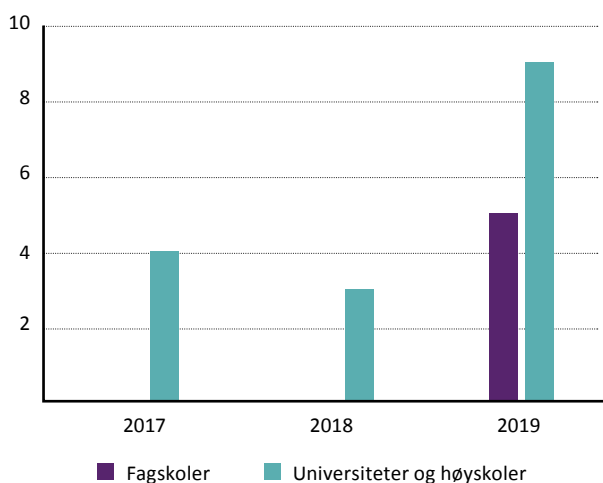
Faglige fullmakter

Universitet: Alle universitetene har denne fullmakten på alle nivåer.

Høyskole: Akkrediterte høyskoler har fullmakt til å starte utdanningsstilbud på bachelornivå, i tillegg til masternivå på fagområder der de allerede har utdanningstilbud på akkrediterte doktorgradsprogram. De resterende høyskolene må ha akkreditering fra NOKUT før oppstart av nye tilbud.

Fagskole: De fleste fagskolene må søke NOKUT om akkreditering av nye utdanningstilbud. Med en fagområdeakkreditering får fagskolen mulighet til å opprette egne studietilbud innenfor fagområdet uten å søke NOKUT først.

ANTALL TILSYN MED KVALITETSARBEID

ØKONOMISK TILSYN I 2019

Institusjon	Styrevedtak
Asker Kunstfagskole	Ikke tilfredsstillende/enkelte mangler
Designinstituttet	Ikke tilfredsstillende/enkelte mangler
Frelsesarmeens offiserskole	Ikke tilfredsstillende/enkelte mangler
Hald internasjonale senter	Ikke tilfredsstillende/enkelte mangler
Ålesund kunstfagskole	Ikke tilfredsstillende/enkelte mangler

I tillegg til de fem tilsynene ved private fagskoler som mottar offentlig tilskudd, gjennomførte NOKUT i 2019 økonomiske kontroller av 17 private høyskoler, 48 private fagskoler og 14 studentsamskipnader. Vi gjennomfører kontrollene for å ha god oversikt over rapporteringer på økonomiområdet, den økonomiske situasjonen og utviklingen samt ulike risikoer.

REGELVERK OG TILSYN

NOKUT fører tilsyn med kvaliteten på utdanninger ved universiteter, vitenskapelige høyskoler, høyskoler og fagskoler og skal stimulere til kvalitetsutvikling.

Vi er ansvarlige for

- tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid
- tilsyn med akkrediteringen til studie-tilbud, fagområder og institusjoner
- tilsyn, analyse og kontroll av økonomiske og administrative forhold

I tillegg forvalter vi forskrifter for Kunnskapsdepartementet, veileder institusjonene og bidrar til erfaringsdeling mellom institusjonene.

Ph.d.-revidering Nord universitet

NOKUT har i 2019 gjennomført revidering av akkrediteringen til ph.d. i studier av profesjonspraksis ved Nord universitet. I denne revideringen har regjeringens skjerpede krav til akkreditering av doktorgradsstudier fra 2016 i særlig grad blitt aktualisert. Den sakkyndige komiteen har levert en rapport som konkluderer med at ph.d.-studiet ikke oppfyller akkrediteringskravene. Saken ble behandlet av NOKUTs styre i februar 2020. NOKUTs styre fattet vedtak i tråd med anbefalingene fra komiteen. Nord universitet har fått to år på seg til å dokumentere at studietilbudet oppfyller alle krav.

REVIDERTE STUDIETILBUD I 2019

Institusjon	Fagområde	Styrevedtak
Fagskolen i Telemark	Fagskoleutdanningene bygg, nettbasert og maskinteknikk, stedbasert	Enkelte mangler og opprettingsfrist i 2020
Nord universitet	ph.d. i studier av profesjonspraksis	Enkelte mangler og opprettingsfrist i 2022

EVALUERING OG ANALYSE

NOKUT gjennomfører ulike typer evalueringer, utredninger og analyser. Dette gjør vi for å bidra til økt kunnskap om ulike forhold innenfor høyere utdanning og fagskoleutdanning som har betydning for kvaliteten i studiene.

NOKUT er ansvarlig for

- evalueringer
- nasjonale undersøkelser som Studiebarometeret og Underviserundersøkelsen
- nasjonale deleksamener
- oppsummeringer og analyser av kvalitetstilstanden på fag- og studieprogramnivå
- prosjekter
- NOKUT-portal
- internasjonal rådgivningsgruppe for grunnskolelærerutdanningene
- kvalitetsoppsummeringer

Tematiske prosjekter

I 2019 ble det arbeidet med følgende tema:

- Grunnskolelærerutdanning
- Lektorutdanning
- Samspill med arbeidslivet ved fagskolene
- Utdanningsdesign- og ledelse ved fagskolene
- Praksis- og arbeidslivsrelevans i høyere utdanning
- Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning
- Overgangen fra videregående opplæring til høyere utdanning
- Tilbakemelding- og veiledning av studenter i høyere utdanning
- Tidspress i undervisning og veiledning av studenter i høyere utdanning
- Studentaktiv læring og diversitet
- Fagmiljø- og utdanningskvalitet

ØKT KUNNSKAPS-GRUNNLAG OG INFORMASJON

NOKUT har som mål å bidra til at utdanningssektoren og samfunnet er godt informert om kvaliteten på utdanningene. Dette gjør vi gjennom å formidle kunnskapen vi sitter på, sette viktige temaer på dagsordenen og gi fagpolitiske råd. Vi ønsker å være en synlig ambassadør for kvalitet og skape arenaer for debatt og dialog om kvalitetsutfordringer. I tillegg viser vi fram fagmiljøer som gjør det bra – til inspirasjon for andre.

Dette gjør vi blant annet gjennom:

- analyser og rapporter
- NOKUT-podden
- NOKUT-frokost
- fagseminarer og konferanser

Vellykket pilot på ny akkrediteringsmodell

Høsten 2019 har NOKUT prøvd ut en forenklet akkrediteringsprosess for de høyere yrkesfaglige utdanningene. I løpet av oktober ble åtte akkrediteringssøknader fra fem forskjellige fagskoler innenfor tekniske utdanninger vurdert etter den nyutviklede prosessen.

Søknadene kom inn til NOKUT 15. september og var ferdigbehandlet allerede 31. oktober. Saksbehandlingstiden var altså bare sju uker.

NOKUT har en strategisk ambisjon om å dreie ressurser vekk fra akkreditering og over mot tilsyn og veiledning av fagskolene. I tillegg skal saksbehandlingstiden ned.

For å få til dette er det utviklet en ny saksbehandlingsmodell der det kontrolleres færre krav, og det brukes sakkyndige paneler som tar mange saker i stedet for én komité per sak. NOKUTs saksbehandlere har også gjort

mer av forarbeidet før de sakkyndige får oversendt sakene.

– NOKUTs saksbehandlere skal i større grad gå inn og gi forhåndsvurderinger til panelet, basert på informasjon om utdanninger som allerede er akkreditert, forteller Clara Hasselberg, seksjonssjef i seksjon for studieprogram.

I piloten ble det brukt et panel som bestod av fire personer, der tre var sakkyndige med teknisk kompetanse og den siste representerte studentene. For å gi studentene mer ansvar ble studentrepresentanten Torstein Gaasdalen satt til å lede panelet, noe Hasselberg

mener prosessen dro nytte av.

– Vi ville prøve ut hvordan det fungerte med å legge et større ansvar for de sakkyndiges arbeid på en student, og med Gaasdalens gode erfaring fra tidligere arbeid som sakkyndig for NOKUT fungerte dette slik vi ønsket, sier seksjonssjefen, som legger til at også de andre deltagerne i sakkyndigkomitéen reagerte positivt på forsøket.

NOKUT piloterer prosessen i en runde til våren 2020 og tar sikte på å ta den nye forenklete akkrediteringsprosessen i bruk fra høsten 2020.

Samler kunnskap om kvalitet i de høyere yrkesfaglige utdanningene

I forbindelse med lanseringen av årets studiebarometer for fagskolestudenter, ble det også lansert nye temasider om kvalitet i høyere yrkesfaglig utdanning. Det skal gjøre det lettere å finne sammenstilt kunnskap om den norske fagskolesektoren.

Hvert år produserer NOKUT mye informasjon og kunnskap om fagskolefeltet, gjennom tilsyn, Studiebarometeret og andre steder. Fram til i høst hadde ikke denne kunnskapen blitt sett i sammenheng tematisk, men det ønsket NOKUT å gjøre noe med.

– De nye temasidene samler kunnskap om kvalitet på ett sted, på det vi håper er en brukervennlig og lett tilgjengelig

måte, forteller analysedirektør Ole-Jacob Skodvin.

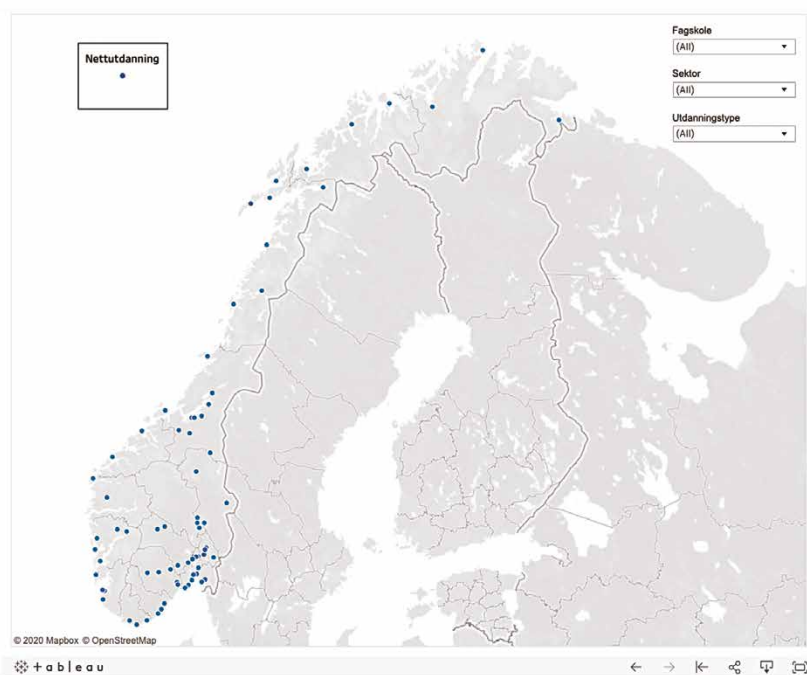
Tanken er å gå bort fra lange rapporter og heller fokusere på kortere tekster, artikler og interaktiv grafikk.

– I tillegg har vi laget et interaktivt kart som gir en enkel oversikt over alle studiesteder i landet, både private og offentlige, forteller Skodvin.

Ole-Jacob Skodvin
Analysedirektør

NORGESKART OVER KVALITET I HØYERE YRKESFAGLIG UTDANNING

Kilde: NSD/DBH - Aktive studenter per 1. mars 2019

TRE TEMAER LAGT UT

- Kobling til arbeidslivet i kreative fag
- Samarbeid om kvalitet i utdanningen mellom tekniske fagskoler, industrivirksomhet og universiteter/høgskoler
- Organisering av teknisk fagskoleutdanning

Etter planen vil disse temaene etter hvert utvikles og utvides. [Les mer om kvalitet i høyere yrkesfaglig utdanning på nokut.no](#)

Fagskolestudentene studerer mye og klager lite

Resultatene fra det andre Studiebarometeret for fagskolestudenter ble lagt frem i september, og det bekrefter funnene fra den første undersøkelsen i 2018: Studentene er fornøyde med utdanningene, men kontakten med arbeidslivet mener de kunne vært bedre.

Blant de største utdanningstypene er det studentene ved helse-, oppvekst- og sosialfagene som er mest fornøyde, der nesten ni av ti sier de er tilfreds med studiet sitt.

– Det er veldig gledelig å se at de aller fleste studentene er fornøyde med studiet de går på, sier Skodvin.

Samtidig advarer han mot å tro at tilstanden er rosenrød i fagskolesektoren.

– På bakgrunn av det studentene sier så ser vi at det er enkelte fagskoler og utdanningstilbud som har utfordringer. Et år med dårlige tilbakemeldinger kan være tilfeldig, men om det er to år på rad bør det ringe en bjelle, advarer Skodvin. Han oppfordrer alle fagskolene til å sette seg inn i resultatene og bruke dem aktivt i arbeidet for å heve utdanningskvaliteten.

ØNSKER TETTERE SAMARBEID

En av fagskolenes kjerneoppgaver er å være tett knyttet til næringslivet og levere utdannelse som trengs.

Selv om studentene i all hovedsak er enig i at utdanningene er arbeidslivsrelevante, opplever de i mindre grad at arbeidslivet bidrar direkte inn i undervisningen, og at det legges til rette for at man kan knytte kontakter med arbeidslivet.

– Studentene sier de lærer det de trenger for å være relevante for arbeidslivet, men opplever i mindre grad kontakt med bedriftene underveis i studiene. Her burde fagskolene og næringslivet jobbe tettere sammen, sier analysedirektøren, som understreker at disse tallene varierer en del fra studium til studium.

FULL ARBEIDSUKE

I [Studiebarometeret](#) kommer det frem at en heltidsstuderende fagskolestudent bruker mer tid i uka på skolearbeid enn en vanlig arbeidstaker, i snitt 38,7 timer i uka. Det er en oppgang på 0,4 timer fra i fjor og ligger en drøy time over en normal arbeidsuke i arbeidslivet.

Men når man legger til at heltidsstudentene i snitt jobber fem timer betalt arbeid i uka i tillegg, ender den totale arbeidsbelastningen på hele 43,8 timer.

For deltidsstudentene er den totale arbeidsbelastningen enda større, de oppgir 46,8 timer i uka med jobb og utdanning.

– Når vi ser hvor mye tid studentene legger ned i studiene sine, gjerne med en jobb ved siden av, kan vi anta at studentene er motiverte og seriøse. Det synes vi i NOKUT er bra, avslutter Skodvin.

Flere fagskoler får akkrediteringer for fagområde

Med stadig større og mer robuste institusjoner oppleves fagskolesektoren anno 2019 som en moden del av utdanningssektoren. Stadig flere fagskoler får også akkrediterte fagområder.

I september ble det klart at Fagskolen i Østfold ble Norges første fagskole med to akkrediterte fagområder. I desember fulgte Fagskolen Kristiania opp med to akkrediterte fagområder. Helt i starten av 2020 fikk Fagskolen Kristiania, som første i Norge, akkreditert sitt tredje fagområde.

– Det er en positiv utvikling at fagskolene jobber strategisk og langsiktig med mål om å kunne sikre seg fagområdeakkrediteringer. Disse fagområdeakkrediteringene gir spennende muligheter for tverrfaglige, arbeidslivsrelevante studier på tvers av etablerte fag- og yrkesfelt, sier tilsynsdirektør Øystein Lund.

Fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas direkte i bruk i et arbeidsliv i stadig endring. Med en fagområdeakkreditering har fagskolene selv fullmakt til å opprette nye og gjøre endringer i eksisterende fagskoleutdanninger.

– Dermed kan en fagskole raskere omstille studietilbudet sitt ut i fra behov i arbeidslivet, forklarer Lund.

Selv om flere får fagområder akkreditert, er det mange som fortsatt må søke NOKUT om akkreditering av utdanninger. For disse er det viktig at NOKUTs saksbehandlingstid ikke er for lang.

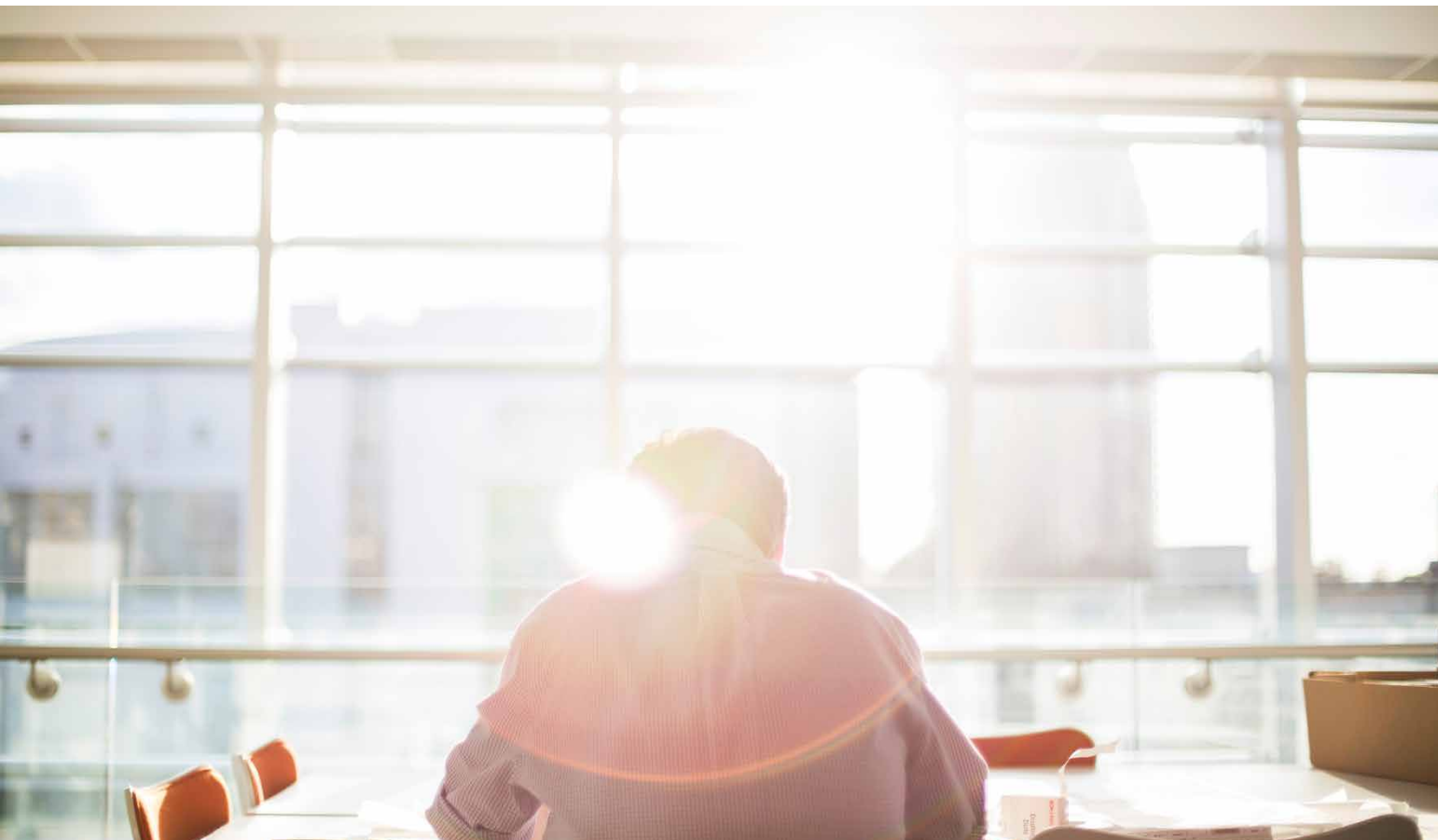
– I 2019 testet vi ut en ny modell for akkreditering av fagskoleutdanninger. Resultatet herfra er lovende. Saksbehandlingstiden gikk drastisk ned, sier Lund.

Også i tilsynsarbeidet har NOKUT endret tilsynsmetode for å vurdere kvalitetsarbeidet ved fagskolene.

– Fem fagskoler ble valgt ut til å delta i tilsyn av deres strategiske kvalitetsarbeid. Vi vil fortsette med dette i 2020, avslutter Lund.

Øystein Lund
Tilsynsdirektør

OVERSIKT OVER ALLE FAGOMRÅDEAKKREDITERINGER 2012 TIL 2019

Institusjon	Fagområde	Styrevedtak
Norges grønne fagskole – Veia	Grønne design- og miljøfag	Akkreditert 2012
AOF Haugaland	Helse og oppvekst	Akkreditert 2016
Fagskolen Kristiania	Design, kommunikasjon og teknologi	Akkreditert 2017
Fagskolen Innlandet	Bygg- og anleggsteknikk	Akkreditert 2018
Fagskolen Østfold	Helse	Akkreditert 2018
Bårdar Akademiet	Kommersiell scenekunst - tolkning og formidling	Akkreditert 2018
Studieforbundet AOF Norge	Fagområde: Helse og oppvekst	Akkreditert 2019
Fagskolen Østfold	Fagområde: Teknisk	Akkreditert 2019
Fagskolen Tinius Olsen	Fagområde: Teknisk	Akkreditert 2019
Fagskolen Kristiania	Fagområde: Helse og oppvekst	Akkreditert 2019
Fagskolen Kristiania	Økonomi og administrasjon	Akkreditert 2020
Fagskolen i Hordaland	Elektro	Behandles i 2020
Fagskolen i Hordaland	Bygg- og anleggskonstruksjon	Behandles i 2020
Norges grønne fagskole VEA	Endring av eksisterende fagområde	Behandles i 2020
Fagskolen i Innlandet	Teknologifag	Behandles i 2020
Medlearn	Helse og oppvekst	Behandles i 2020
Norsk fagskole for lokomotivførere	Togframføring og klargjøring av tog	Behandles i 2020
NOROFF	Teknologi og digitale medier	Behandles i 2020

Styrket erfaringsdeling og veiledning

Gjennom kunnskapsspredning, erfaringsdeling og veiledning ønsker NOKUT å bidra til et bedre og mer effektivt kvalitetsarbeid ved alle universiteter, høyskoler og fagskoler.

De siste årene har NOKUT hatt fokus på å videreutvikle arbeidet med erfaringsdeling og veiledning, blant annet ved å tilrettelegge møteplasser for utdanningsinstitusjonene og NOKUT. Med flere fulltegnede seminarer har arbeidet vist at både sektoren og NOKUT selv har behov for denne typen møteplasser.

Hege Brodahl, seksjonssjef for seksjon for institusjoner i avdeling for regelverk og tilsyn, sier seminarene har stor verdi på flere områder.

– Vi legger ofte opp temaene våre ut ifra behov som blir meldt fra sektoren. Seminarene bidrar også til erfaringsdeling mellom institusjonene og

mellom NOKUT og institusjonene.

Brodahl forteller at seminarene også er nyttige for NOKUT ettersom de gir bedre innsikt i eventuelle uklarheter i regelverket, bedre sektorkunnskap, samtidig som NOKUT også kan avlive noen myter knyttet til regelverket.

– Det er positivt både for institusjonene og for NOKUT, sier Brodahl.

Debatten går livlig da NOKUT arrangerte fagskoleseminar for Fagskolen i Hordaland i september. Seminaret ble arrangert i Bergen.

FULLSKALA TILSYN

I tilsynet med universiteters og høyskolars systematiske kvalitetsarbeid kontrollerer NOKUT om dette arbeidet oppfyller kravene i gjeldende regelverk. I tillegg skal tilsynet stimulere institusjonene til videreutvikling.

2019 var første året for fullskala gjennomføring av det nye periodiske tilsynet med universiteters og høyskolars kvalitetsarbeid.

Brodahl forklarer at et slikt tilsyn skal skje hvert 6.–8. år, og alle høyskoler og universiteter vil få et slikt tilsyn innen 2024. Målet er et tilsyn basert på tillit og respekt for institusjonenes autonomi og som samtidig er robust og tydelig nok til å sikre at de har et

Hege Brodahl

Seksjonssjef for seksjon for institusjoner
i avdeling for regelverk og tilsyn

tilfredsstillende kvalitetsarbeid som
fremmer forbedring og utvikling.

– Noen har fått merknader om at
kvalitetsarbeidet må bli bedre, men
generelt sett viser de første tilsynene
at høyskolene og universitetene har
kontroll med kvaliteten på utdanningen,
sier hun.

PILOT VED FAGSKOLER

På samme måte som for høyere
utdanning fører NOKUT også tilsyn
med fagskolene.

– I 2019 prioriterte vi å få på plass
en mer systematisk oppfølging av
fagskolenes kvalitetsarbeid, slik vi har
jobbet med høyere utdanning siden
2003, sier Brodahl.

Fem fagskoler deltok i et pilotprosjekt.
Fredrikstad FagAkademi AS og AOF

Østfold har begge fått godkjent sitt
systematiske kvalitetsarbeid, mens
Norsk Hestesenter, Treider Fagskoler
AS og Fagskolen Aldring og helse har
noen mangler i kvalitetsarbeidet som
skal rettes opp innen en opprettings-
frist høsten 2020.

– Dette har vist seg å være en effektiv
måte for NOKUT å ha en systematisk
kontakt med alle fagskoler over tid, slik
vi er med universiteter og høyskoler.
Samtidig får vi et bredere kunnskaps-
grunnlag om utdanningskvaliteten i
sektoren, avslutter Brodahl.

TILSYN MED DET SYSTEMATISKE KVALITETSARBEIDET

UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

[MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn](#)

[Norges musikkhøgskole](#)

[Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo](#)

[Nord universitet](#)

[Universitetet i Sørøst-Norge](#)

[Høgskolen i Innlandet](#)

[Høgskulen for grønn utvikling \(tidligere Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling\)](#)

[Høgskulen på Vestlandet](#)

[OsloMet – storbyuniversitetet](#)

[NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet](#)

[Universitetet i Agder](#)

[Universitet i Stavanger](#)

FAGSKOLER

[AOF Østfold](#)

[Fredrikstad FagAkademi AS](#)

[Fagskolen Aldring og helse](#)

[Norsk Hestesenter](#)

[Treider Fagskoler AS](#)

FARGEKODER

Godkjent

Enkelte mangler og opprettingsfrist i 2020

Behandles i 2020

Dei viktige forvaltningsoppgåvene våre

Frå berre å ha ansvaret for våre eigne to tilsynsforskrifter har NOKUT no ansvaret for 12 forskrifter som styrer arbeidet ved universitet, høgskular og fagskular.

Ved overleveringa av forskriftsoppgåvene skreiv Kunnskapsdepartementet at NOKUT skal arbeide med implementeringa av regelverk, gi rettleiing og informasjon og følgje opp at paragrafane i forskriftene blir overhaldne. I tillegg skal vi svare på spørsmål om forståing av det aktuelle regelverket og ha ansvaret for å vurdere om det er behov for justeringar i regelverket.

– Det ligg ei forventning frå Kunnskapsdepartementet om at forskriftsarbeidet vårt i mykje større utstrekning skal vere kunnskapsbasert enn det dei fekk tid til. NOKUTs rolle som forskriftsforvaltar er å opptre meir systematisk, meir langsiktig og meir brukarorientert enn det KD har gjort, seier Tvinnereim. Han er seksjonssjef for juridisk seksjon i avdeling for regelverk og tilsyn og er den som har ansvaret for at vi følgjer opp oppgåvene overleverte frå Kunnskapsdepartementet.

EIT ENKLARE REGELVERK

I strategien for dei neste åra har NOKUT sett opp eit utviklingsmål for å gjere regelverket enklare og meir konsistent.

– For å kunne realisere dette målet vil vi mellom anna arbeide med å bygge opp eigen kompetanse og vidareutvikle ein metodikk som er kunnskapsbasert. Vi vil òg arbeide med å formidle regel-

verket slik at det vert forstått av dei som skal bruke det. Dette er eit prioritert satsingsområde i 2020, seier han.

Tvinnereim fortel at eit av dei første tiltaka dei sette i gang var ei kartlegging av regelverket for å finne karakteren og det totale omfanget.

– Vi ønskte å etablere eit systematisk utviklings- og vedlikehaldsprogram for alle forskriftene vi har ansvaret for. Samtidig gjennomførte vi fleire undersøkingar for å sikre at utviklingsarbeidet byggjer på eit solid og kunnskapsbasert datagrunnlag, forklarar han.

Håvard Tvinnereim

Seksjonssjef for juridisk seksjon i tilsynavdelinga

TODELT ARBEID

Forskriftsforvaltning er ei ny, sentral rolle for NOKUT. Rolla går ut på å fortolke og gjennomføre systematisk vedlikehald og utvikling av regelverket. Dette arbeidet er todelte: ein utgreiings- og utviklingsdel og ein informasjons- og rettleiingsdel. I utviklinga av for-

UTVIKLINGSMÅL:

Enklare og meir konsistent regelverk for sektoren

For å oppnå dette målet skal vi

- halde fram med å bygge opp kompetansen og etablere ei tenleg organisering av arbeidet med regelverksforvaltning
- formidle regelverket slik at det blir forstått og følgt
- vidareutvikle ein metodikk som sikrar at regelverksutviklinga er kunnskapsbasert, og søkje å unngå regulering der det ikkje er nødvendig eller der ein kan oppnå føremålet med andre verkemiddel
- halde fram prosessen med å vidareutvikle studietilsynsforskrifta og fagskoletilsynsforskrifta med eit særleg blikk for at det er institusjonane som har hovudansvaret for å følgje dei opp
- gå gjennom alle andre forskrifter NOKUT har ansvar for, med mål om å forenkle struktur, innhald og omfang
- stimulere institusjonane til å forenkle lokale regelverk og prosedyrar der det er føremålstenleg

skriftene skal vi vere brukarorienterte, faktabaserte og identifisere dei faktiske utfordringane i sektoren når vi skal utvikle forskrifta vidare. I tillegg til dette kjem rettleiingsansvaret.

– Det strøymer inn med spørsmål. Dette gir eit rikeleg tilfang på korleis brukarane forstår forskriftene og kva slags hjelp dei treng. Denne innsikta tek vi med inn i det vidare forskrifts-arbeidet vårt, seier han.

TVERRFAGELEG SAMARBEID

Tvinnereim meiner NOKUT har veldig gode føresetnader for å vere ein god regelverksforvaltar.

– For å vere ein god regelverksforvaltar må du jobbe tverrfagleg, noko vi prøver å gjere i alle oppgåver. Det er viktig at ikkje berre juristar jobbar med forskriftene, men at medarbeidarar med ulik kompetanse og kjennskap til institusjonane, analyse- og tilsyns-arbeidet samarbeider. I endringsarbeidet vårt ser vi ikkje berre på regelverket, men heile breidda av verkemiddel og tiltak ein kan setje i verk, seier han.

– Hovudpoenget er at du må jobbe tverrfagleg, og at juss ikkje berre er for juristar.

I eit nyoppstarta prosjekt ser NOKUT på risikobaserte verkemiddel. Medarbeidarar som til dagleg jobbar

med regelverksforvaltning og forskriftsoppgåvene, jobbar her saman med medarbeidarar med ansvar for evaluering og analyse. Saman vil dei etablere systematikk på området og få til ei god regelverksforvaltning.

Forskrifter som NOKUT forvaltar

- Forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (Fagskoletilsynsforskriften)
- Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høgere utdanning (Studietilsynsforskriften)
- Forskrift om høgere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften)
- Forskrift om godskrivning av høgere utdanning
- Forskrift om skikkethetsvurdering i høgere utdanning
- Forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler
- Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat
- Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger) – personalforskrift
- Forskrift om ansettelse på innstegsvilkår
- Forskrift om overtredelsesgebyr etter universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven
- Forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler – krav til regnskap mv.
- Forskrift om studentsamskipnader

Assisterende avdelingsdiretør i evaluering- og analyseavdelinga, Stephan Hamberg, la fram rapporten Fagmiljø og utdanningskvalitet på eit frukostmøte i Oslo 9. mai.

Myteknusande fagmiljørappport

Med rapporten «Fagmiljø og utdanningskvalitet» ønskjer NOKUT å leggje til rette for auka kunnskap og merksemd om korleis «det gode fagmiljøet» ser ut og korleis dette best kan regulerast. Samtidig bidrar vi til å avdekkje misoppfatningar om NOKUTs krav til fagmiljøa.

I [rapporten](#) har vi sett på kva som kjenneteiknar gode fagmiljø. Eit sentralt funn er at det ikkje er mogleg å gi eit fasitsvar på kva eit godt fagmiljø er eller korleis det bør vere sett saman. Ulike fagområde og utdanningstypar har ulike behov, og kompetansesamansetjinga og storleiken på fagmiljøet må nødvendigvis variere. Dei fellestrekk ved det «gode fagmiljøet» vi har identifisert, er derfor på eit overordna nivå og ikkje på detaljnivå.

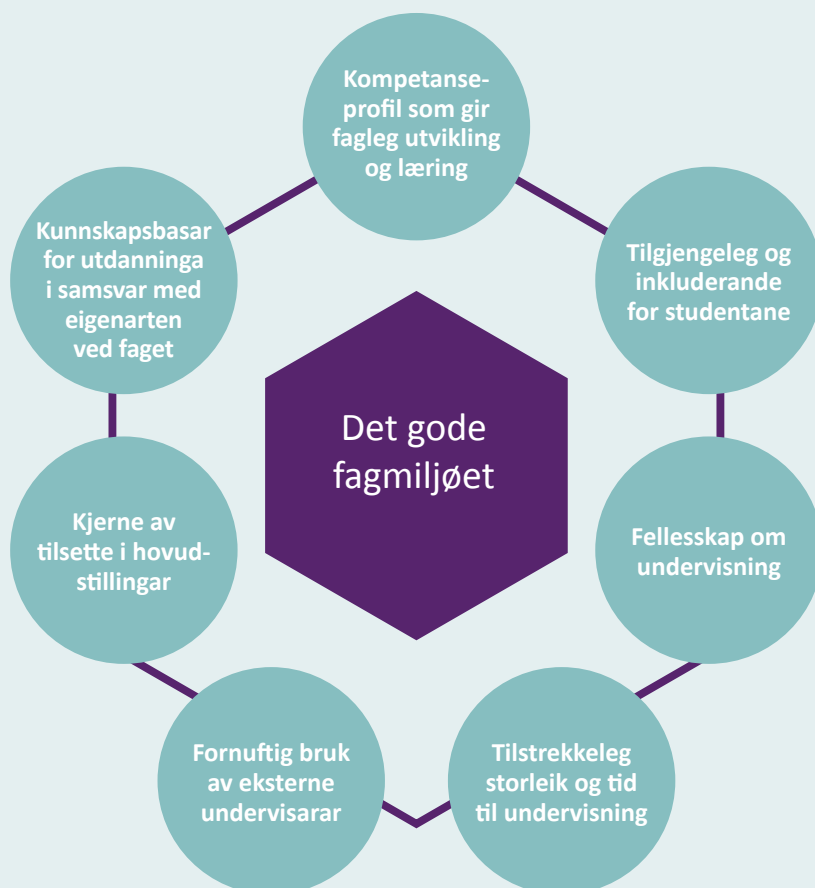
– Vi har funne ein del fellestrekk for kva som skaper gode fagmiljø. Det

gjeld kompetanseprofilar som bidrar til fagleg utvikling og til at læringsutbyttet blir oppnådd, god samhandling mellom tilsette, ein reflektert bruk av eksterne undervisarar, fokus på felles utvikling av studietilboda og inkludering av studentane i faglege fellesskap, forklarar Stephan Hamberg. Han er medforfattar av rapporten og assisterande avdelingsdiretør i evaluering- og analyseavdelinga i NOKUT.

Vidare ser rapporten på dagens regulering av fagmiljø gjennom NOKUTs studietilsynsforordning, og om denne er romsleg nok

for det store mangfaldet av fagområde og utdanningstypar. I tillegg ser rapporten på om forskrifta er tilpassa det strukturelle landskapet der studietilbud ofte blir tilbydd parallelt ved fleire campus.

– Funna våre tyder på at krava til fagmiljø er fleksible, men at det er behov for dialog med sektoren om utfordringar knytte til detaljkrava til fyrstestillingskompetanse. Vidare kan det vere behov for å setje studentane tydelegare i sentrum i regelverket for å gjere det klarare kven dei gode fagmiljøa skal kome til gode, seier Hamberg.

Gjennom intervju med personar i fagmiljøa har det kome fram at det eksisterer ein del misoppfatningar om NOKUTs krav. Det gjeld særleg eit i overkant stort fokus på minstekravet til fyrstestillingskompetanse og ei noko snever forståing av omgrepet «forskningsbasert utdanning».

– Det er ei utfordring at fagmiljøa ikkje ser ut til å vere klar over sitt eige handlingsrom. Her er det behov for informasjonsarbeid og medvit rundt omgrepa vi bruker, avsluttar Hamberg.

Kva er eit fagmiljø?

NOKUT seier at fagmiljøet tilknytt studietilbodet, omfattar personar som direkte og regelmessig gir bidrag til utviklinga, organiseringa og gjennomføringa av studietilbodet.

Presiseringa er meint å inkludere personar med ulike typar bidrag inn i studietilbodet i tillegg til undervisning, rettleiing eller anna tilrettelegging for læring. Dette kan for eksempel vere

laboratoriearbeid, forskning, utviklingsarbeid, erfaringsoverføring frå praksisfeltet, praktisk undervisning, pedagogisk og fagleg utnytting av digital teknologi, innovasjon og samarbeid med arbeids- og næringsliv.

NOKUT-podden sprer ideer og inspirasjon

Helt siden den spede begynnelsen i 2017 har NOKUT-podden etablert seg som et av NOKUTs fremste formidlingsverktøy. Men tar du referansen i episodeneavnene? Svaret finner du i slutten av artikkelen.

– I NOKUT-podden snakker vi med dem som er tette på undervisningshverdagen. Målet er å spre gode ideer og inspirasjon til andre undervisere landet rundt, sier seniorrådgiver Inger-Lise Kalviknes Bore. Sammen med seniorrådgiver Aslaug Louise Slette, rådgiver Eirin Kristiansen og kommunikasjonsrådgiver Kristian Bergh utgjør de podcast-redaksjonen i NOKUT.

Gjennom ti episoder i 2019 har podden vært en arena for erfaringsdeling for oss som brenner litt ekstra for utdanningskvalitet. Gjester fra hele landet

NOKUT-podden i tall

ANTALL EPISODER:	10
ANTALL GJESTER:	20
ANTALL AVSPILLINGER:	7 215
ANTALL KOPPER KAFFE:	Utallige

har bidratt med sin kunnskap, slik at andre kan dra nytte av den.

I løpet av året har NOKUT-podden hatt over 7000 avspillinger. Det er over dobbelt så mange avspillinger som året

før, og veksten har vært stabil gjennom hele året.

NOKUT-podden er også blitt gjort tilgjengelig på store plattformer som Spotify og Apple Podcast, slik at det blir enda enklere for lytterne å finne den. Gjennom året var podcasten innom et bredt spekter av temaer, alt fra praksissamarbeid, via live-sending på NOKUT-konferansen og til vurdering.

– Det er veldig inspirerende for oss at «podden» blir så godt mottatt, både i lyttertall og hyggelige tilbakemeldinger.

Men ikke minst er det gøy å få lov til å formidle eksempler på alt det gode arbeidet som gjøres i høyere utdanning, sier Bergh.

– FLOTT MEDIUM FOR Å DISKUTERE VIKTIGE TEMAER

I «Den om tilbakemelding og veiledning» var det Elin Kubberød og Inna Marie Dahlen fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet som gjestet studio. Kubberød er førsteamanuensis og Dahlen er student, og sammen bidro de med tips og triks til hvordan man kan lykkes med veiledning og tilbakemelding til studenter.

– Vi synes det var kjempegøy å være med og synes det er et fint medium for å diskutere viktige temaer innen høyere utdanning. I tillegg er det smigrende å bli invitert, da det bekrefter at det er kvalitet på studiet programmet, sier Dahlen.

Fikk dere noe utbytte av å være med?

– Ja, vi fikk et medium for å spre filosofien vår på utdanning og ikke minst markedsført studiet vårt på en fin måte. Samtidig har vi fått henvendelser fra andre læresteder og helt andre programmer som er interesserte i hvordan de kan imple-

Rådgiver Eirin Kristiansen og kommunikasjonsrådgiver Kristian Bergh fra podcast-redaksjonen i NOKUT i studio med førsteamanuensis Elin Kubberød og student Inna Marie Dahlen, begge fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet.

mentere peer mentoring. Det er viktig for oss å spre dette budskapet om virkningen av et slikt verktøy for andre og at de tar det bruk, forteller Kubberød.

Hun forteller videre at det har vært flere interessante episoder av NOKUT-podden, som de har reklamert for i sine kanaler i sosiale medier.

– Spesielt «Den om praksissamarbeid» og «Den om studenten som kollega-veileder» er meget interessante podder med gode perspektiver vi trenger i høyere utdanning, avslutter Kubberød.

Episoder fra 2019

- Den om vurdering
- Den fra NOKUT-konferansen
- Den om studenten som kollegaveileder
- Den om medforskning som vurderingsform
- Den om studentprosjekter med eksterne oppdragsgivere
- Den om undervisning på tvers av studiesteder
- Den om praksissamarbeid
- Den om tilbakemelding og veiledning
- Den om faglig felleskap for ansatte og studenter
- Den om merittering av undervisere

[Hør alle episodene](#)

Fun fact: «Den om ...» er en referanse til TV-serien Friends, der alle episodene het «The One ... /Den om ...».

NOKUT løfter kunnskapsnivået om praksis i høgare utdanning

Høgare utdanning og arbeidslivsrelevans er i vinden, og praksis blir trekt fram som eit verkemiddel for å auke relevansen til utdanningane.

Kunnskapsdepartementet arbeider med ei melding om arbeidsrelevans, der praksis vil vere ein sentral del. Samtidig veit vi at det er ein del utfordringar når det gjeld praksis og at kvaliteten er varierende.

NOKUTs prosjekt Operasjon praksis gir merksemd om aktuelle utfordringar, samlar kunnskap om faktorar som er viktige for å lukkast med praksis og skapar arenaer der sentrale aktørar kan dele erfaringar og kunnskap.

Gode praksiseksempel

I arbeidet med kunnskapsgrunnlaget er det nyttig å sjå til somme av dei som lukkast med praksisordningane sine. Det er dette som blei trekt fram i delrapporten «Praksis i høgere utdanning – gode eksempler», som NOKUT la fram på eit frukostmøte på Universitetet i Agder onsdag 5. juni.

– I rapporten viser vi fram nokre eksempel på organisering og gjennomføring av praksis som vi håper kan vere til inspirasjon for andre, forklarar seniorrådgivar i evaluerings- og analyseavdelinga Ingvild Andersen Helseth. Ho er medforfattar av rapporten og prosjektleiar for «Operasjon praksis».

Eksempla som rapporten trekkjer fram, knyter seg til fire ulike studieprogram: sjukepleie ved Universitetet i Agder, barnevernspedagog ved Universitetet i

Seniorrådgivar i evaluerings- og analyseavdelinga Ingvild Helseth leggjer fram resultatane frå prosjektet Operasjon praksis.

Søraust-Noreg, grunnskulelærerutdanning ved Universitetet i Søraust-Noreg, og entreprenørskap og innovasjon ved Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet. Sjølv om det er eit stort spenn i fag, identifiserer rapporten ganske mange fellestrekk.

– Vi har mellom anna sett at god kommunikasjon er avgjerande for studentane sitt læringsutbytte og opplevinga av praksisen. Gjennomgåande for fagmiljøa vi har snakka med, er at dei framhevar god dialog med praksisstadene som ein sentral grunn til at dei lukkast. Det er også viktig at kommunikasjonen og samarbeidet fungerer godt internt i fagmiljøa, seier Helseth.

– MÅLET ER Å INSPIRERE ANDRE

Sjølv om rapporten identifiserer ein del fellestrekk, er det ikkje slik at det som fungerer ein stad, automatisk lèt seg overføre til andre stader.

– Noko som fungerer godt i éin kontekst, treng ikkje fungere like godt i ein annan.

Målet er derfor å inspirere andre til å reflektere over kva dei kan lære av måten desse fire miljøa organiserer, gjennomfører og vidareutviklar praksis på, avsluttar Helseth.

NOKUT-prosjektet Operasjon praksis

Evalueringa av arbeidslivrelevans er ein del av NOKUTs tematiske satsing på kvalitet i praksis i høgare utdanning. Prosjektet Operasjon praksis starta i 2018.

- Første fase var ei brei kartlegging av ulike sider ved kvalitet i praksis. Denne blei avslutta i 2019 og har resultert i 13 delrapporter og ein samlingsrapport. [Les rapportane](#)
- Andre fase inkluderer ei evaluering av arbeidslivrelevans i disiplinfaga og ei utredning av regelverket som regulerer praksis i høgare utdanning. Dette arbeidet vil bli avslutta i 2020.

UTANLANDSK UTDANNING

NOKUT skal bidra til at utanlandsk utdanning
og kompetanse effektivt kan takast i bruk
i Noreg.

**TI PÅ TOPP SØKERLAND
HØYERE UTDANNING I 2019**

	Polen	813
	Storbritannia	665
	India	558
	Litauen	482
	USA	380
	Filippinene	363
	Serbia	320
	Syria	320
	Ukraina	294
	Pakistan	288

Over 60 prosent av de som søker om godkjenning av universitets- og høyskoleutdanninger kommer fra europeiske land, med de østeuropeiske landene i klart flertall. Totalt søkte 6 396 om en slik godkjenning i 2019. Dette er en nedgang på seks prosent fra 2018.

Den største endringen fra 2018 er at Syria har falt fra toppen til en sjuende plass, mens India har gått fra sjuende plass i 2018 til å være tredje største søkerland i 2019. Nye land er USA, Ukraina og Pakistan, mens Irak, Tyrkia og Russland har falt ut.

NOKUT har en viktig rolle som godkjenner av utenlandsk utdanning. Slik godkjenning har betydning både for personer med utenlandsk utdanning som ønsker seg inn i det norske arbeidsmarkedet og for arbeidsgivere og utdanningsinstitusjoner. De må ha tillit til godkjente kvalifikasjoner. I dette arbeidet må NOKUT ha tilstrekkelig kunnskap om både det norske og de utenlandske utdannings-systemene. Denne kunnskapen bruker vi også til å informere om arbeidet vårt.

GODKJENNINGORDNINGER

NOKUT har tre ordninger for godkjenning av utenlandsk utdanning eller opplæring.

- **Fag- og yrkesopplæring:** Vi vurderer opplæringen og sammenligner den med den norske videregående opplæringen i det aktuelle faget. Dette er en faglig godkjenning. 19 kvalifikasjoner fra Litauen, Latvia, Estland, Polen og Tyskland er del av ordningen. I 2021 utvider vi ordningen med flere land og/eller kvalifikasjoner.
- **Utdanninger på fagskolenivå fra utenlandske læresteder:** Vi sammenligner den utenlandske utdanningen opp mot det norske systemet. Utdanningen vurderes om den kan sidestilles i nivå og omfang med norsk fagskoleutdanning. Vedtaket skal kort beskrive fagområdet for utdanningen, blant annet ved å oppgi hvilket yrke eller hvilken bransje eller sektor utdanningen kvalifiserer for der den er avlagt.

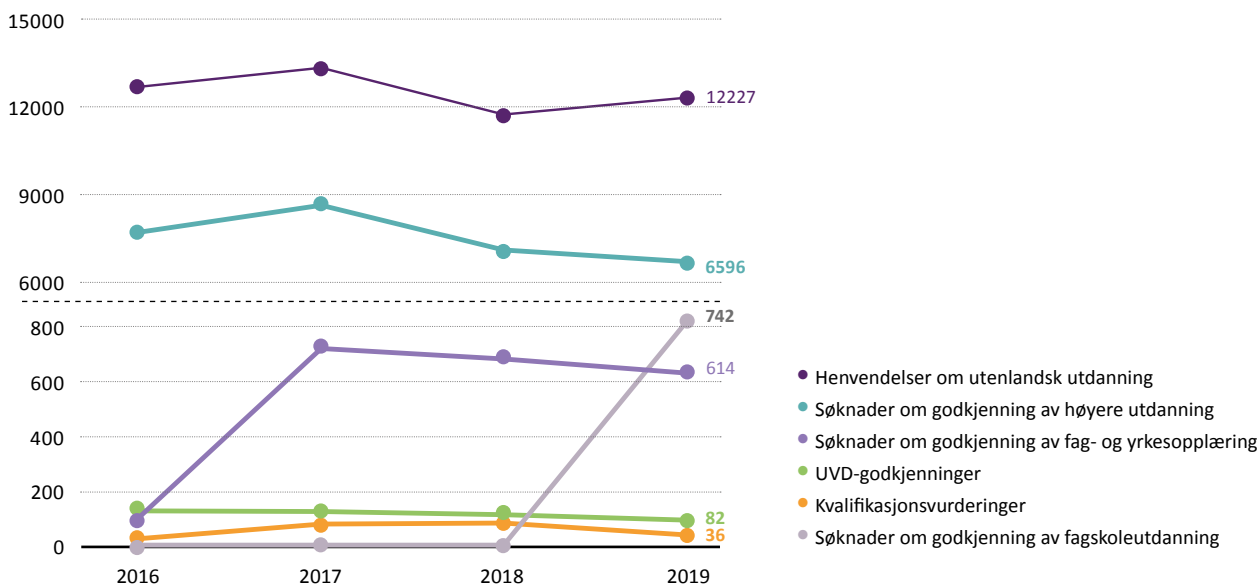
- **Utdanning fra universiteter eller høyskoler:** Vi sammenligner den utenlandske utdanningen opp mot det norske utdanningssystemet. Hvis utdanningen kan godkjennes som høyere utdanning i Norge, får søkeren en vurdering som beskriver utdanningens nivå, omfang og eventuelt hvilken grad den utenlandske utdanningen kan sammenlignes med i Norge.

For godkjenningsordningen for høyere utdanning er det i tillegg utviklet tre spesialordninger for ulike søkergrupper.

Dette er:

- **Automatisk godkjenning av bachelor og ph.d. fra Norden, Litauen og Polen:** Dette er en standardisert uttalelse som viser hva den utenlandske utdanningen tilsvarer i Norge. Uttalelsen kan lastes ned og brukes umiddelbart uten å måtte sende inn en søknad om godkjenning.

GODKJENNING AV UTENLANDSK UTDANNING, UTVIKLINGEN FRA 2016 TIL 2019

- **UVD-ordningen:** En intervjubasert ordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon som har gode språkkunnskaper i norsk eller engelsk og permanent oppholdstillatelse.
- **NOKUTs kvalifikasjonsvurdering:** Tilbud til søkere som ikke kan inkluderes i NOKUTs godkjenning av utenlandsk høyere utdanning og som ikke faller inn under NOKUTs godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon (UVD-ordningen).

INFORMASJON OG NETTVERKSSAMARBEID

NOKUT arbeider aktivt for å gi best mulig informasjon til søkerne våre og for å rettlede og lære opp andre aktører innen godkjenningsfeltet.

Dette gjør vi gjennom

- å utvikle e-læringsprogram for veiledere
- å drifte NOKUTs landdatabase
- å drifte GSU-lista (generell studiekompetanse for utenlandske søkere)
- å arrangere fagseminar og konferanser

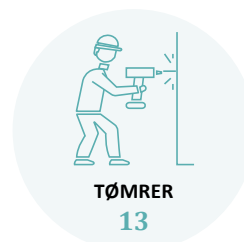
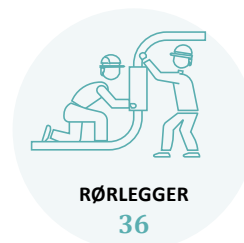
I tillegg er vi

- **norsk assistansesenter for EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv:** Omfatter informasjon om godkjenning og autorisasjon for lovregulerte yrker, ansvaret for å få inn statistikk for 166 lovregulerte yrker fra 16 godkjenningskontorer, oppdatere og kvalitetssikre informasjon på Altinn om lovregulerte yrker. I tillegg utsteder vi bekreftelser for norske arkitekter som ønsker å jobbe i utlandet.
- **norsk ENIC-NARIC-senter:** Omfatter nasjonalt ansvar for å gi informasjon om utenlandske kvalifikasjoner og utdanningssystemer i tillegg til det norske utdanningssystemet. Informasjonsoppgavene inkluderer veiledning av og informasjon til NOKUTs brukergrupper på utlandsområdet.

Råd til arbeidsgivere og institusjoner

- **Turbovurdering for arbeidsgivere:** Hjelp til arbeidsgivere med å forstå utenlandske utdanningsdokument. NOKUT gir slike råd i løpet av fem arbeidsdager.
- **Turbovurdering for ph.d.-opptak:** Vurdering av omfang og nivå på utenlandsk høyere utdanning for utdanningsinstitusjoner som har valgt ut aktuelle søkere for videre vurdering for opptak

TI PÅ TOPP FAG- OG YRKESKVALIFIKASJONER I 2019

ØKT KUNNSKAPSGRUNNLAG

NOKUT bidrar til å øke kunnskapsgrunnlaget og gir fagpolitiske råd til Kunnskapsdepartementet. Rapportene bidrar også til å øke kunnskapsgrunnlaget for godkjennings- og vurderingsordningene våre og har i 2019 vært et viktig utgangspunkt for videreutviklingen av tjenestene våre. Å øke kunnskapsgrunnlaget om godkjenning av utenlandsk utdanning er et viktig satsingsområde for NOKUT. I 2019

gjorde vi ferdig fire rapporter, og vi vil utarbeide flere rapporter i 2020.

- Erfaringsrapport: Godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring
- Rapport til KD om kartlegging av godkjenningsordningene for lovregulerte yrker

- Rapport fra EU-prosjektet ORION, som er grunnlaget for NOKUTs forslag til justerte kriterier for generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning
- Rapport til Nordisk Ministerråd om digitalisering og godkjenning, hvor NOKUT har ledet den nordiske arbeidsgruppen og hvor rapport oversendes i januar 2020.

Mange måter å få godkjent kvalifikasjoner på

NOKUT har ansvaret for godkjenningsordninger for utenlandsk utdanning fra fag- og yrkesopplæring på videregående skoler og utdanninger på fagskole-lignende nivå til høyskoler og universiteter, helt opp til doktorgrad.

– Gjennom arbeidet vårt gjør vi det lettere for personer med utenlandsk utdanning å få tilgang til det norske arbeids- og utdanningsmarkedet. Samtidig bidrar vi til at arbeidsgivere og utdanningsinstitusjoner kan stole på at en person har nødvendig kvalifikasjon for å bli ansatt eller tatt opp til studier, sier fungerende avdelingsdirektør for utenlandsk utdanning Helén Sophie Haugen.

NOKUT bruker flere metoder for å kunne gi personer med utenlandsk utdanning et dokument på egen kompetanse.

NOKUTs ordning med godkjenning av utenlandsk høyere utdanning har eksistert like lenge som NOKUT. Denne godkjenningsordningen er den med flest søknader. I 2019 kom det inn 6 596 søknader. I løpet av året godkjente vi totalt 7 302 søknader.

Det er viktig at alle som søker til NOKUT, får en reell mulighet for å få vurdert kvalifikasjonene sine, uansett status på dokumentasjonen.

– Derfor har vi utviklet en godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon, kalt UVD-ordningen. Her bruker vi sakkyndige til å intervjuere søkere. I 2019 ble 110 saker henviste til UVD, og vi fattet 82 UVD-vedtak, forklarer Haugen.

For de personene der vi ikke kan bruke UVD-ordningen, foretar vi en kvalifikasjonsvurdering. Her får søker et dokument som inneholder informasjon om høyeste oppnådde kvalifikasjon, arbeidserfaring og språkkompetanse. I tillegg gir vi råd og veiledning om veien videre. I 2019 ble 50 saker henviste til denne vurderingsordningen, og vi har utstedt 36 kvalifikasjonsvurderinger.

– Vi har opparbeidet oss gode erfaringer, høy ekspertise og er internasjonalt anerkjent for etableringen av alternative godkjenningsordninger for søkere med ikke tilstrekkelig dokumenterte utdanning, sier Haugen.

For fag- og yrkesopplæringene har vi et tett samarbeid med partene i arbeidslivet. Det er oppnevnt en sakkyndigkomité innenfor hver kvalifikasjon, som kommer med råd til NOKUT.

– Ordningen ble etablert på initiativ fra partene i arbeidslivet, og kvalifikasjoner med høy etterspørsel i arbeidslivet er gitt prioritet. For å foreta den faglige vurderinger er det omlag 100 sakkyndige som har oppdrag for NOKUT, forklarer hun.

Det kom inn 614 søknader om å få godkjent fag- og yrkesopplæring i 2019. Vi behandlet 806 saker, noe som er litt over 100 flere saker enn året før. Andelen godkjenninger øker også for hvert år. I 2019 ble 306 av søknadene godkjent.

– Det var flest trevaresnekkere som ble godkjent i 2019, fulgt av bilmekanikere. Det viser at den siste utvidelsen var presis med tanke på behovet i arbeidslivet, sier Haugen.

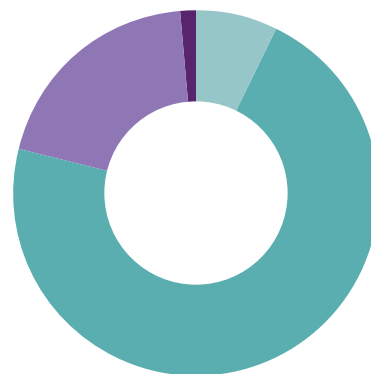
NOKUT er også ansvarlig for den nye godkjenningsordningen for utenlandske utdanninger på fagskolelignende nivåer. Les mer om dette på side 36.

– Det at vi har et såpass bredt spekter av metoder i bruk, gjør oss godt rigget for å utvide porteføljen. Fra 1. januar 2020 har vi også fått ansvaret for godkjenningen av lærer i skole og styrer/pedagogisk leder i barnehage, avslutter Haugen.

Helén Sophie Haugen
Fungerende avdelingsdirektør for utenlandsk utdanning

SØKNADER LIKESTILT MED NORSK GRAD I 2019

Høyskolekandidatgrad

398

Bachelorgrad

3855

Mastergrad

1066

PhD

69

– Arbeider for å korte ned saksbehandlingstiden

Saksbehandlingstiden for søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning varierer fra land til land og mellom utdanninger og godkjenningsordninger. Noen søknader tar det bare noen timer å behandle, mens andre tar mange måneder.

– Vi arbeider hele tiden for å redusere saksbehandlingstiden slik at søkerne ikke må vente så lenge på svar fra oss, sier fungerende avdelingsdirektør Helén Sophie Haugen.

Automatisk godkjenning av bachelorgrader fra Norden, Polen og Litauen førte til færre søknader fra disse landene. NOKUT utarbeider nå en digital løsning der en søker kan få tilbud om automatisk godkjenning gjennom søknadsportalen vår. NOKUT arbeider også med å forbedre og effektivisere godkjenningsarbeidet på andre måter enn gjennom digitalisering. Det største enkelttiltaket er innføring av nye kriterier for godkjenning av utenlandsk

høyere utdanning. Her ligger nå alt til rette for oppstart våren 2020.

Saksbehandlingstiden for komplette søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning ble halvert fra 2018. Nå tar det i gjennomsnitt elleve dager å ferdigstille disse.

– Vi har likevel en jobb å gjøre både med å redusere tidstapet før søknadsbehandlingen starter internt i NOKUT og å få komplette søknader ved første innsending. Vi må hjelpe søkerne slik at de sender inn alt NOKUT trenger for å kunne fatte et vedtak. Målet vårt er at saksbehandlingen skal gå vesentlig raskere enn i dag, sier Haugen.

Bruk av presedens

For godkjenningsordningen for fag- og yrkesopplæring skiller det mye på saksbehandlingstiden mellom saker der land og/eller kvalifikasjon ikke har vært vurdert av NOKUT før og saker der det er presedens. For søknader uten presedens var saksbehandlingstiden i 2019 på 342 dager, mens den for søknader med presedens var på 44 dager.

Når en kvalifikasjon fra en gitt periode er vurdert enten av sakkyndige som sidestilt, eller der søknaden om godkjenning er avslått på grunn av at den ikke fyller kriteriene, danner dette presedens.

NOKUT kan da bruke presedenssakene som grunnlag for vurderinger av lignende kvalifikasjoner. For eksempel: Har en sakkyndig komité vurdert at kvalifikasjonene til én tømmeropplæring i Litauen er sidestilt med den norske, trenger vi ikke å vurdere denne opplæringen på nytt. Presedens gjør det dermed mulig å likebehandle søknader med den samme utenlandske kvalifikasjonen fra en bestemt periode.

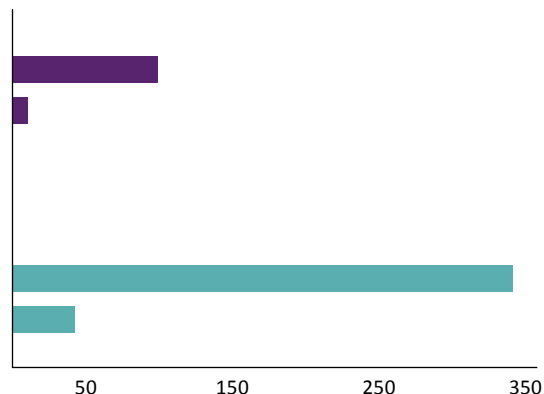
SAKSBEHANDLINGSTID 2019 – DAGER

HØYERE UTDANNING

Total saksbehandlingstid
Komplette søknader

FAG- OG YRKESKVALIFIKASJONER

Uten presedens
Med presedens

Ny godkjenningsordning for utenlandsk utdanning på fagskolenivå

1. januar åpnet en ny godkjenningsordning for utdanninger tatt ved utenlandske fagskoler eller fagskolelignende utdanninger. Godkjenningsordningen omfatter alle utdanninger fra alle land.

– Ordningen ble innført på grunn av mangelen på system for å vurdere utdanninger på fagskolelignende nivå. Den skal bidra til at integreringen blir enklere for personer med slik utdanning, sier Silje Molander. Hun er seksjonssjef for seksjonen som godkjenner utenlandsk fagutdanning.

Kravene for godkjenning

Kravene for at en kvalifikasjon skal bli godkjent som sidestilt med norsk fagskole, er at utdanningen skal være fullført og bestått, det skal kunne utføres en ektehetsvurdering inkludert verifisering hvis det er nødvendig, og utdanningen skal være kvalitetssikret gjennom akkreditering eller lignende. Utdanningen skal ligge over videregående nivå, skal være yrkesrettet og omfanget skal tilsvare det som gjelder for norsk fagskoleutdanning, det vil si et halvt til tre år.

SØKNADER FRA HELE VERDEN

Totalt kom det inn 742 søknader om godkjenning av utdanning tatt i 85 land. De fem landene det er kommet flest søknader fra er Polen, Syria, Litauen, Storbritannia og Sverige. Vi godkjente 124 søknader, mens 399 fikk avslag på søknadene. De viktigste årsakene til avslag er feil omfang eller nivå på utdanningen de søker om å få godkjent.

NOKUT vurderer om nivået tilsvarer det som kan godkjennes som utenlandsk fagskoleutdanning. Vi lager også en yrkesfaglig profil over hva utdanningen blir brukt til i opprinnelseslandet.

– Den nye ordningen åpner for at mange med ulike utdanninger fra hele verden får brukt kompetansen sin i det norske arbeidslivet. De godkjente utdanningene kan også være med i grunnlaget for opptak til en høyskole eller et universitet i Norge, forsetter hun.

Landene med flest godkjenninger ved utgangen av 2019 er Litauen, Polen, Syria, Sverige og Russland.

Silje Molander

Seksjonssjef for godkjenning av fagutdanning i avdeling for utenlandsk utdanning

– For mange land er det utfordrende å skille mellom utdanninger fra fagskolelignende nivå og universitets- og høyskolenivået og fag- og yrkesopplæring, mye fordi utdanning er organisert forskjellig i ulike land. Dermed er det mange utenlandske søkere som ikke vet hva en utdanning på en fagskole innebærer, forklarer Molander.

UTFORDRENDE

Mange av søkerne har utdanningsdokumenter som er vanskelige å verifisere, og det tar tid å utrede hver utdanning.

– Spesielt utfordrende er utdanninger fra land som har gjennomgått reformer og regimeendringer i senere tid og utdanninger tatt i land som er preget av konflikt i dag, sier Molander.

En annen utfordring Molander er opp-tatt av er at NOKUT må opplyse i ved-taket om hvilket yrke og hvilken bransje eller sektor den utenlandske fagskole-utdanningen kvalifiserer for i det landet der den er avlagt. Arbeidsmarkedet i

andre land, ikke minst i regioner utenfor Europa, er ofte svært annerledes enn det norske. Slik informasjon er det utfordrende å skaffe til veie.

– Vi arbeider kontinuerlig med å få på plass gode nettverk som kan hjelpe oss med den informasjonen vi trenger til vedtakene. Det kan ta litt tid, så innen dette er på plass må vi løse én utfordring om gangen, avslutter Molander.

TI PÅ TOPP SØKERLAND I 2019

	Polen	158
	Syria	78
	Litauen	67
	Lativa	21
	Sverige	17
	Storbritannia	17
	Russland	15
	Serbia	15
	Tyrkia	14
	Tyskland	10

Globalt kvalifikasjonspass for flyktninger under etablering

Høsten 2019 hadde UNESCO suksess med testingen i sitt første kvalifikasjonspass-prosjekt i Zambia. Nå skal ordningen utvides videre.

På UNESCOs generalkonferanse i Paris i november ble de første elleve globale kvalifikasjonspassene utstedt. Det er resultat av pilotprosjektet som har pågått i Zambia. Samtidig ble det bestemt at UNESCOs pilotprosjekt skal utvides til Irak og Colombia.

Kvalifikasjonspass for flyktninger er en standardisert uttalelse som inneholder informasjon om søkerens høyeste oppnådde kvalifikasjon, arbeidserfaring og språkkompetanse, i tillegg til råd og veiledning om veien videre. Målet er at søkerne skal få anledning til å komme

i arbeid eller videre studier, forbedre språkkunnskaper eller søke om formell godkjenning eller autorisasjon om de fortsatt har behov for det.

NOKUT-UTVIKLET METODE

Metoden bak kvalifikasjonspassene ble utviklet av NOKUT i kjølvannet av flyktningekrisen i 2015, da det oppstod et stort behov for å kartlegge kompetansen til flyktningene som kom. Europarådet fattet raskt interesse for prosjektet og har utviklet kvalifikasjonspassene sine basert på NOKUTs metode.

Marina Malgina, seksjonsjef for intervju-baserte ordninger i avdeling for utenlandsk utdanning, har vært sentral i arbeidet med kvalifikasjonspassene, fra ideen ble lansert til pilotprosjektet som nå er gjennomført i Zambia.

– Fra ideen om kvalifikasjonspass ble lansert har vi ansett dette som en mellom-statlig løsning på en mellom-statlig utfordring. Det er fantastisk at UNESCO har igangsatt arbeidet med kvalifikasjonspass med utgangspunkt i metoden vår og erfaringene vi har gjort oss, sier Malgina.

Høsten 2019 i Zambia: En flyktning fra DR Congo intervjues av seniorrådgiver Marius Jensen fra NOKUT og to kollegaer fra vårt søsterkontor ZAQA i Zambia.

FÅ FLYKTNINGER HAR TILGANG TIL UTDANNING

I dag er det kun tre prosent av verdens flere millioner flyktninger som har tilgang til høyere utdanning. Det er en vanskelig situasjon for de det gjelder, men også en utfordring for samfunnet

Anwar Horani

Anwar Horani er født og oppvokst i Syria og utdannet fysioterapeut fra Al-Baath University i Syria i 2010. Horani og ektemannen måtte flykte fra hjemlandet som en følge av borgerkrigen og endte opp i en flyktningleir i Hellas. Der kom hun i kontakt med EQPR (European Qualifications Passport for Refugees), som er et prosjekt ledet av Europarådet. Metoden EQPR er basert på et utviklet av NOKUT.

I mars 2017 ble Horani en av de første som fikk utstedt et EQPR, og takket

være det fikk hun mulighet til å delta på kurset International Health på OsloMet i 2018. Mens hun tok dette kurset, fikk hun internship som fysioterapeut på universitetsklinikken. Siden mars 2018 har Horani jobbet i Helseforum for kvinner i bydel Sagene i Oslo. I tillegg er hun veileder i Diabetesforbundet.

Her kan du se et intervju med Horani som ble vist på FNs Generalforsamling, der NOKUT presenterte kvalifikasjonspasset: <https://www.youtube.com/watch?v=u-BB9leahFU>

for øvrig, som går glipp av kompetente og flinke mennesker.

– Kvalifikasjonspass for flyktninger er et helt nødvendig redskap for å sørge for at vi ikke går glipp av mer talent og for å ivareta utdanning som en menneskerettighet, forklarte Stefania Giannini, øverste leder for utdanning i UNESCO, da prosjektet ble presentert på generalkonferansen.

STØTTES AV NORGE

Kunnskapsdepartementet har bidratt

med økonomisk støtte til UNESCO for gjennomføringen av pilotprosjektet og har nå bekreftet at de også fremover vil støtte prosjektet.

NOKUT vil også fortsette å være delaktige i UNESCO-prosjektet og ser frem til å bidra videre med erfaring og kunnskap.

Stolte mottakere av den internasjonale prisen Award for Excellence in Credential Evaluation Research Sepmeyer for NOKUT-prosjektet Toolkit for Recognition of Refugees' Qualifications. Rådgiver Erlend Bern Aaser og seksjonsjef Marina Malgina. Begge jobber i seksjon for intervjubaserte ordninger i avdeling for utenlandsk utdanning.

Pris til NOKUTs arbeid med godkjenningsordning for flyktninger

NOKUTs arbeid med godkjenning av flyktningers kvalifikasjoner blir lagt merke til og verdsatt internasjonalt. I juli vant prosjektet [Toolkit for Recognition of Refugees' Qualifications](#) prisen Sepmeyer Award for Excellence in Credential Evaluation Research.

– Toolkit er en verktøykasse som gjør godkjenning av flyktningers kvalifikasjoner enklere, både for søkere og de som skal vurdere. Vi har fått gode tilbakemeldinger på bruken. Blant annet er prosjektet omtalt som best practice i tilleggsteksten til Lisboakonvensjonen om godkjenning av flyktningers kvalifikasjoner, forklarer Marina Malgina, prosjektleder for toolkit og seksjonsjef

for intervjubaserte ordninger i avdeling for utenlandsk utdanning.

Metodene har blitt utviklet som del av et Erasmus+-prosjekt (2016–2018) ledet av NOKUT. Med mangeårig erfaring på feltet har NOKUT bidratt til å utvikle en felles europeisk praksis for godkjenning. Dette er gjort i samarbeid med ENIC-NARIC-kontorene ArmENIC (Armenia), CIEP (Frankrike), CIMEA (Italia), NUFFIC (Nederland), UK NARIC (Storbritannia), UHR (Sverige) og KMK (Tyskland).

Sepmeyer Award for Excellence in Credential Evaluation Research er en nyopprettet pris. NOKUT fikk dermed

æren av å være første vinner. Prisen ble delt ut av det amerikanske kvalifikasjonsvurderingsbyrået International Education Research Foundation (IERF). Prisen ble opprettet i forbindelse med 50-årsjubileet deres og er oppkalt etter Inez Sepmeyer, en av IERFs to grunnleggere.

No blir bachelor- og doktorgradar frå Polen og Litauen godkjende automatisk

NOKUT si ordning for automatisk godkjenning av bachelor- og doktorgradar vart i november 2019 utvida til også å gjelde utdanningar frå Polen og Litauen.

Sidan sommaren 2018 har NOKUT prøvd ut ei frivillig ordning for automatisk godkjenning av gradar frå dei nordiske landa. I november vart ordninga utvida til å gjelde kandidatar frå Polen og Litauen som har tilsvarande norsk bachelor- og doktorgrad. Mastergradar er ikkje inkluderte i denne omgangen då dei to landa har fleire typar mastergradar som ikkje så lett lèt seg samanlikne med norske.

Automatisk godkjenning går ut på at kandidatane kan laste ned eit dokument frå NOKUT sine nettsider som viser at graden dei har, er automatisk godkjend i Noreg. Dokumentet stadfestar at graden i nivå og omfang er likestilt med ein norsk grad, utan at ein treng å søkje NOKUT om godkjenning.

– Det gjev ei avklaring med ein gong på kva den utanlandske utdanninga tilsvare i Noreg. Det kan vere nyttig når ein søker jobb eller vidare utdanning, seier Joachim Gümüs Kallevig, seksjonssjef i seksjon for godkjenning av høgare utdanning.

GODE ERFARINGAR SÅ LANGT

Erfaringa med automatisk godkjenning for Norden har vore positiv. Det er færre søkjarar frå desse landa og mange nedlastingar av stadfestingsdokument i løpet av det første året med ordninga.

Joachim Gümüs Kallevig

Seksjonssjef i seksjon for godkjenning av høgare utdanning, avdeling for utanlandsk utdanning

– Effekten kom ganske omgåande etter at ordninga vart lansert. Ettersom dette er nybrottsarbeid både i Noreg og Europa, var vi usikre på korleis dette tilbodet ville bli tatt imot, men erfaringane har utelukkande vore positive!

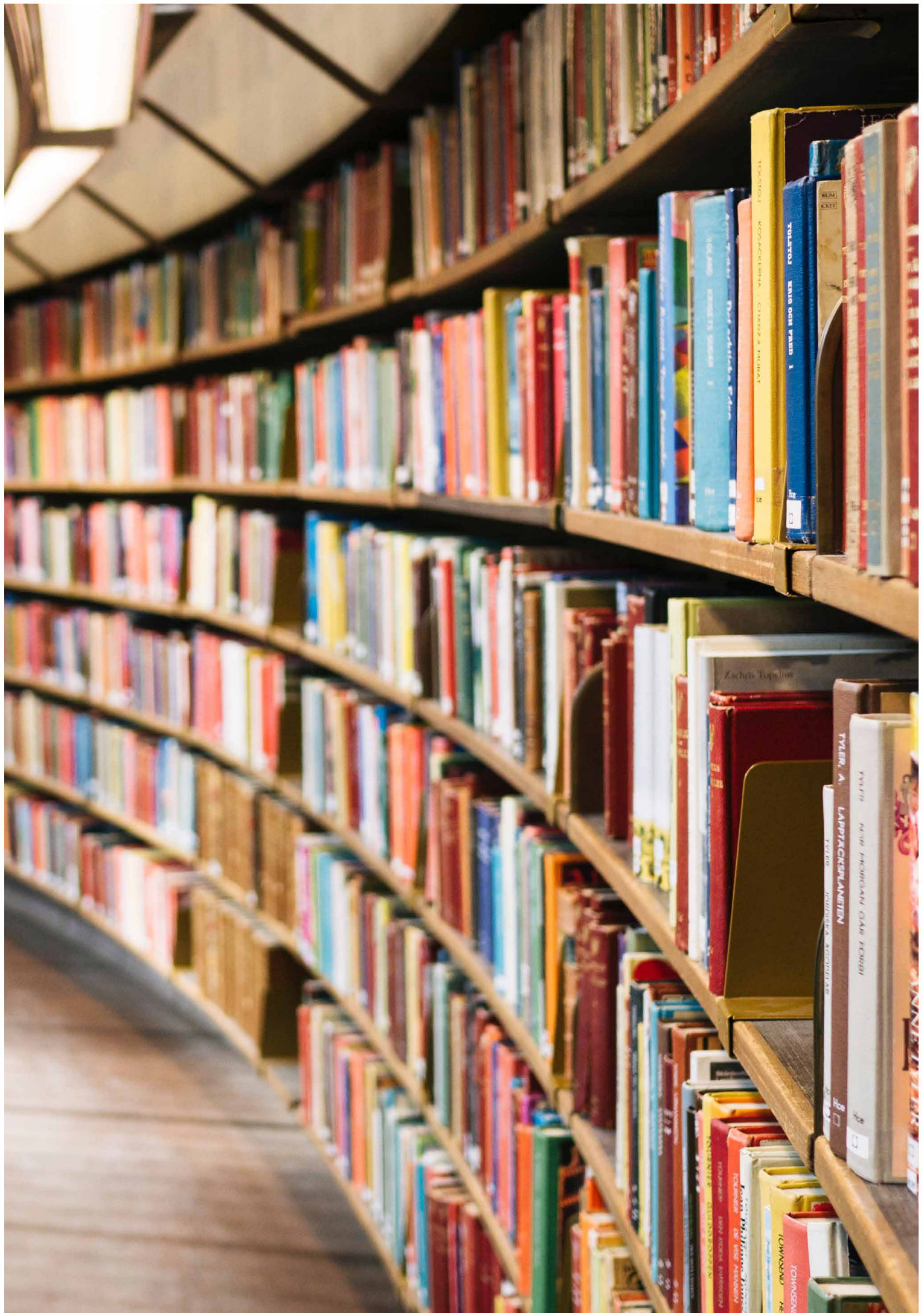
Polen og Litauen er blant landa NOKUT får flest søknader om godkjenning av utdanning frå. Til saman utgjer søknader frå desse landa 15 prosent av søknadene til NOKUT. Om lag halvparten av desse vil kunne inkluderast i ordninga for automatisk godkjenning. Det har alt vore ein nedgang i talet på søkjarar frå Polen.

– Etter dei første vekene med automatisk godkjenning for polske og litauiske kvalifikasjonar ser vi den same tendensen som for dei nordiske kvalifikasjonane. Desse erfaringane er viktige for å kunne utvide ordninga ytterlegare. Dette vil gjere at vi kan tilby denne tenesta til endå fleire som har kome til Noreg for å jobbe eller for å studere vidare, avsluttar Gümüs Kallevig.

I TRÅD MED EUROPEISK MÅL

Utdanningsministrane frå dei 48 landa som tar del i Bolognasamarbeidet, har vedtatt eit felles mål om automatisk godkjenning av gradar som kan samanliknast innanfor det europeiske høgare utdanningsområdet. I EU blir det også jobba for at utdanningsgradar skal godkjennast automatisk mellom medlemslanda.

NOKUT sitt arbeid på området gjer at Noreg ligg godt an. Det er også ein del av NOKUT sin strategi å halde fram med å utvide ordninga vidare og å gå i front for større grad av automatisk godkjenning av utdanning.

Dette er NOKUT

NOKUT er eit fagleg uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

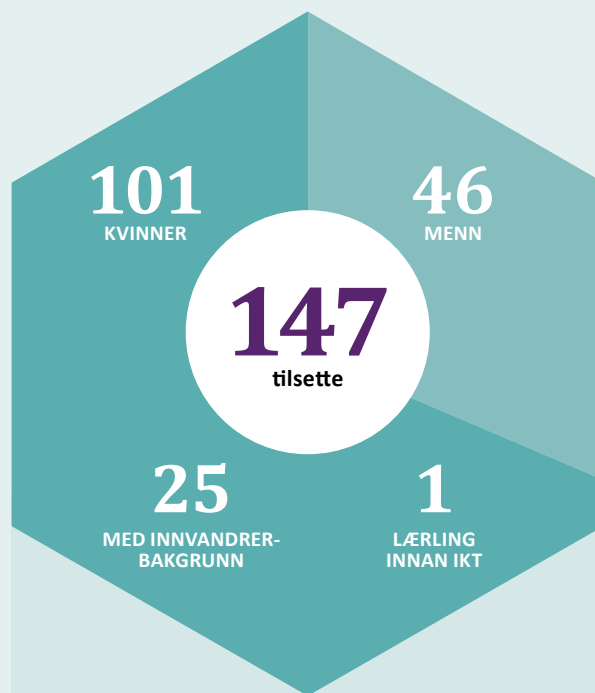
NOKUTs overordna mandat, myndigheit og faglege sjølvstende er spesifisert i universitets- og høgskolelova. I tillegg til fagleg uavhengige oppgåver skildra i lover og forskrifter har NOKUT ordinære forvaltningsoppgåver delegert frå departementet

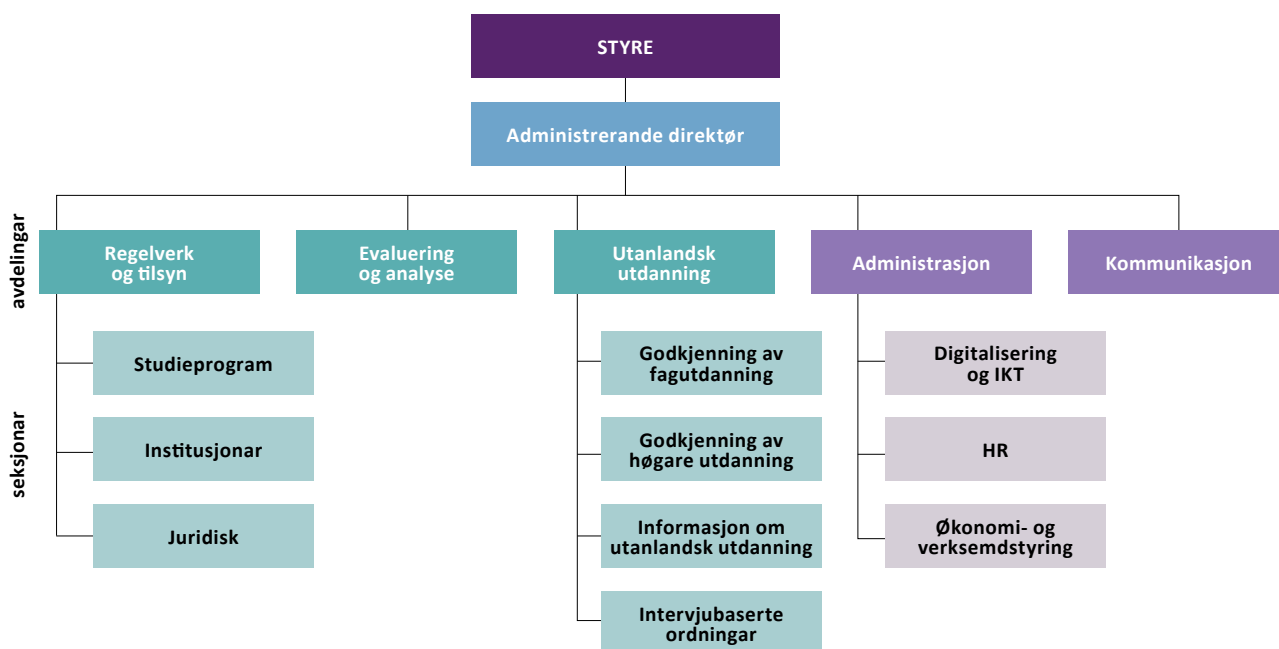
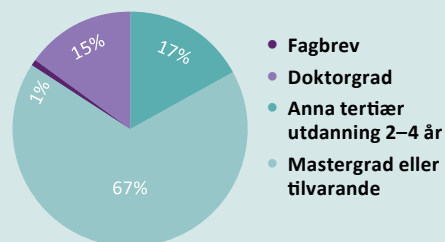
NOKUT bruker årleg 900 sakkunnige i akkrediteringar, tilsyn, evalueringar, godkjenning av utanlandsk utdanning og prosjekt.

NOKUT fekk i 2019 tildelt 187,224 millionar kroner over Kunnskapsdepartements budsjett.

Utdanningsnivå på tilsette

Følg oss i sosiale medier og hør på podcasten vår,
NOKUT-podden.

Podcasts

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

NOKUT

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578, 1327 LYSAKER | TELEFON: 21 02 18 00 | WWW.NOKUT.NO
DESIGN: 07 Media | FOTO: NOKUT-arkiv, Unsplash.com